

รายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ของสถานศึกษาที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ

“การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองดีสู่สังคม
ด้วยรูปแบบ V – PAN โมเดล”

○ โรงเรียนบ้านพุทรา ○

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 7
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บทสรุปผู้บริหาร

จากอดีตที่ผ่านมาพระมหากษัตริย์ไทยในหลวงรัชกาลที่ 9 และในหลวงรัชกาลที่ 10 พระองค์ทรงให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ของครูให้กับผู้เรียน หน้าที่ของครูในการสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง รู้จักคิด มีความประพฤติ ทศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถดำรงตนเป็นคนดี มีอาชีพเป็นหลักฐานและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ดังนั้นในหลวงรัชกาลที่ 10 พระองค์ทรง มีพระบรมราโชบายด้านการศึกษาด้าน 4 ด้าน โดยให้ครูและสถานศึกษาน้อมนำไปเพื่อจัดกิจกรรมหรือจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ก้าวไปสู่พลเมืองยุคใหม่ที่มีทักษะและสมรรถนะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ โรงเรียนบ้านพุทรา จึงตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าที่จะเกิดกับตัวผู้เรียนในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้ก้าวไปสู่พลเมืองยุคใหม่ที่มีทักษะและสมรรถนะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพโดยการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาด้าน 4 ด้าน ในหลวงรัชกาลที่ 10 นำมาวิเคราะห์ ศึกษา วางแผนงานเพื่อลงสู่การปฏิบัติ ตามแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนมาอย่างต่อเนื่อง จึงได้กำหนดวิธีการและแนวทาง **“การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองดีสู่สังคม ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล”** ซึ่งเป็นการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาด้าน 4 ด้าน ในหลวงรัชกาลที่ 10 มาสู่วิธีการและแนวทาง ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อให้นักเรียนโรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาด้าน 4 ด้าน ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ
- 2.เพื่อให้โรงเรียนบ้านพุทรา มีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาด้าน 4 ด้าน ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
- 3.เพื่อให้ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี สามารถสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาด้าน 4 ด้าน ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ

ดังนั้นโรงเรียนบ้านพุทรา จึงได้แนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี คือ การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองดีสู่สังคมด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล ดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาร่วมกับคณะครู ได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน มีการวางแผน กำหนดรูปแบบ แผนงาน กิจกรรม ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ลงสู่การปฏิบัติ ขั้นการปฏิบัติโรงเรียนจะใช้รูปแบบ V-PAN ในการดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย V=Volunteer mind จิตอาสาด้วยโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน P=Participation การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน A=Activity กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ดำเนินโครงการโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยกิจกรรมวันสำคัญทางชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กิจกรรมลูกเสือคุณธรรม กิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก “หัวเตี๊ยะหัวเดิน เดินดูช่องดี บ้านพุทรา Rally” และกิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข N=Network ภาคีเครือข่ายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลรังกาใหญ่ เทศบาลตำบลรังกาใหญ่ สถานีตำรวจภูธรพิมาย กำนันและผู้ใหญ่บ้านตำบลรังกาใหญ่ ศูนย์เสมารักษ์อำเภอพิมาย มีคณะกรรมการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน จัดทำเครื่องมือการประเมินผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สังเกตพฤติกรรมนักเรียนก่อนและหลัง เข้าร่วมกิจกรรม เก็บรวบรวมข้อมูลและผลการประเมินตามเครื่องมือและนำข้อมูล

ที่ได้มาวิเคราะห์ และนำเสนอผลที่ได้จากการใช้วิธีการแก้ไขปัญหาหรือกิจกรรมในการแก้ปัญหาและการสะท้อนผล
การดำเนินงานเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ผลการดำเนินงาน

- 1.นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี
มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ
ร้อยละ 100
- 2.โรงเรียนบ้านพุทรา มีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย
ในการน้อมนำพระราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ร้อยละ 100
- 3.ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติ
ที่ดีสามารถสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวง
รัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ร้อยละ 100

คำนำ

การดำเนินงาน “การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองดีสู่สังคม ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล” ของโรงเรียนบ้านพุทรา ปีการศึกษา 2566 (ปีงบประมาณ 2567) ดำเนินการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนสู่สังคม โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ลงสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล ภายใต้การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ PDCA โดยกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางลูกเสือ (Scout Method) มวลกิจกรรมลูกเสือในการขับเคลื่อนมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนโรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ เพื่อให้โรงเรียนบ้านพุทรา มีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และเพื่อให้ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี สามารถสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติและเพื่อให้งานขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกันจนบรรลุตามวัตถุประสงค์

โรงเรียนบ้านพุทราหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการดำเนินวิปฏิบัติหรือแนวทางการบริหารของสถานศึกษาที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนบ้านพุทรา จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและขอขอบคุณทุกท่าน ทุกภาคส่วนที่ให้ความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือในการดำเนินงานและภาคีเครือข่าย หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานทุกท่าน จนทำให้การดำเนินงานบรรลุประสพผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

โรงเรียนบ้านพุทรา

29 เมษายน 2567

สารบัญ

ค

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร

ก

คำนำ

ข

สารบัญ

ค

ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษา

1

ความเป็นมาของผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ลงสู่การปฏิบัติ

ที่เป็นเลิศ (Best Practice)

3

ความเป็นมาและสภาพของปัญหา

3

แนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา

4

กรอบแนวคิดในการพัฒนา

5

ประโยชน์และความสำคัญ

8

กระบวนการดำเนินการพัฒนา

9

วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการพัฒนา

9

หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้ในการดำเนินงาน

10

การออกแบบและแนวทางการดำเนินงาน

15

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

18

ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

20

ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการพัฒนาผลงานวิธีการปฏิบัติหรือแนวทางการบริหาร
จัดการศึกษา

20

การออกแบบแนวทางในการพัฒนา

20

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

20

การประเมินและการปรับปรุง

21

ผลการดำเนินงานด้านผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามผลงานวิธีการปฏิบัติหรือ
แนวทางการบริหารจัดการศึกษา

24

ผลการดำเนินงาน

24

การเผยแพร่การดำเนินผ่านช่องทางต่าง ๆ

39

การพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนครูอย่างต่อเนื่อง

40

การพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

41

ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

42

ภาคผนวก

43

**วิธีปฏิบัติหรือแนวทางการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาที่น้อมนำ
พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ปีงบประมาณ 2567**

ภายใต้ “โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ”

“การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองดีสู่สังคม ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล”

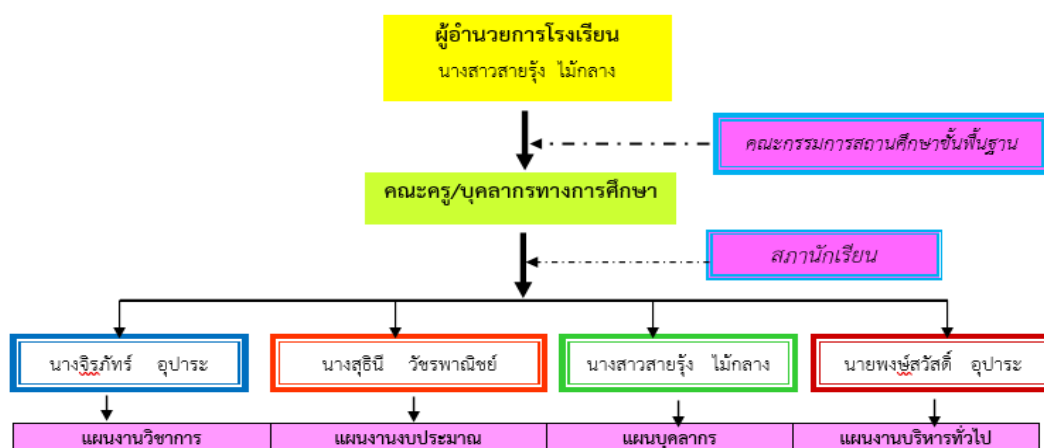
จากอดีตที่ผ่านมาพระมหากษัตริย์ไทยในหลวงรัชกาลที่ 9 และในหลวงรัชกาลที่ 10 พระองค์ทรงให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ของครูให้กับผู้เรียน หน้าที่ของครูในการสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง รู้จักคิด มีความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถดำรงตนเป็นคนดี มีอาชีพเป็นหลักฐานและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ดังนั้นในปัจจุบันพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (ในหลวงรัชกาลที่ 10) พระองค์ท่านจึงได้ “สืบสาน รักษาและต่อยอด” พระองค์ทรงมีพระบรมราโชบายด้านการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา โดยเฉพาะครูและสถานศึกษาน้อมนำไปเพื่อจัดกิจกรรมหรือจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ก้าวไปสู่พลเมืองยุคใหม่ที่มีทักษะและสมรรถนะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ

โรงเรียนบ้านพุทรา จึงตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าที่จะเกิดกับตัวผู้เรียนในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้ก้าวไปสู่พลเมืองยุคใหม่ที่มีทักษะและสมรรถนะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ โดยการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 นำมาวิเคราะห์ ศึกษา วางแผนงานเพื่อลงสู่การปฏิบัติ ตามแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนมาอย่างต่อเนื่อง จึงได้กำหนดวิธีการและแนวทาง “การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองดีสู่สังคม ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล” ซึ่งเป็นการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 มาสู่วิธีการและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านพุทรา ตั้งอยู่เลขที่ 123 หมู่ 9 ตำบลรงกาใหญ่ อำเภอยะผา จังหวัดนครราชสีมา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ติดทางหลวงจังหวัดพินาย-ชุมพวง ห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ประมาณ 28 กิโลเมตร มีอาคารเรียนจำนวน 3 หลัง อาคารประกอบจำนวน 4 หลัง บ้านพักครูจำนวน 1 หลัง มีเนื้อที่จำนวนทั้งหมด 21 ไร่ 3 งาน และมีที่ดินซึ่งเป็นที่ดินพัสดุในการดูแลอีก 1 แปลง เนื้อที่ 7 ไร่ 2 งาน (บ้านโนนตะไก่ หมู่ที่ 17) ประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน คือ บ้านพุทรา (หมู่ที่ 1) บ้านพุทรา (หมู่ที่ 9) บ้านหนองรัง (หมู่ที่ 12) บ้านพุทราพัฒนา (หมู่ที่ 14) บ้านหนองคูประชาสรรค์ (หมู่ที่ 17) และบ้านหนองไทร (หมู่ที่ 20) จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับ ชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 315 คน โดยมีผู้บริหารจำนวน 2 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการ 1 คน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 18 คน และนักการภารโรงจำนวน 1 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 28 มีนาคม 2567)

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนบ้านพุทรา

จากข้อมูลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในปีการศึกษา 2565 จากการข้อมูลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) พบว่า ข้อมูลของการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนบางคนมีผลการประเมินเพียงระดับที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันของโรงเรียนที่ต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว นักเรียนใช้เวลาในการเล่นโทรศัพท์มากขึ้น นอนดึก มีพฤติกรรมก้าวร้าวกับเพื่อนมากขึ้น เพราะการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วและนักเรียนส่วนใหญ่ขาดผู้ปกครองที่ให้การดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะจะอาศัยอยู่กับปู่ย่าตายายหรือญาติมากกว่าอยู่กับพ่อหรือแม่ จึงเป็นสถานการณ์ที่ผู้บริหารและคณะครูได้เล็งเห็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไปหากยังไม่ปล่อยปละละเลย จึงได้ร่วมกันปรึกษาหารือในการแก้ไขปัญหาหรือกำหนดโครงการกิจกรรมที่จะส่งเสริมและพัฒนานคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน และประกอบกับโรงเรียนบ้านพุทราได้ดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ โดยใช้วิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมของลูกเสือมาจัดกิจกรรมในการส่งเสริมและบูรณาการเข้ากับโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ยังสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

ข้อมูลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านพุทรา

ระดับชั้น	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน				หมายเหตุ
	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
ป.๑/๑	๓๔	๐	๐	๐	๓๔
ป.๑/๒	๕	๓๐	๔	๐	๓๔
ป.๒/๑	๓๔	๕	๐	๐	๓๔
ป.๒/๒	๓๐	๘	๐	๐	๓๘
ป.๓/๑	๓๒	๔	๑	๐	๓๗
ป.๓/๒	๓๐	๘	๐	๐	๓๘
ป.๔/๑	๒๔	๐	๐	๐	๒๔
ป.๔/๒	๓๖	๗	๐	๐	๔๓
ป.๕/๑	๓๒	๗	๐	๐	๓๙
ป.๕/๒	๒๐	๐	๐	๐	๒๐
ป.๖/๑	๓๐	๓๒	๐	๐	๖๒
ป.๖/๒	๔	๓๘	๐	๐	๔๒
รวม	๓๕๖	๘๔	๕	๐	๔๔๕
ค่าเฉลี่ย	๓๓	๔.๓๓	๒.๕๐	๐	
ร้อยละ	๖๓.๔๒	๓๓.๐๗	๑.๙๗	๐	

**ความเป็นมาของผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่น้อมนำ
พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ลงสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)**

ความเป็นมาและสภาพของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (ในหลวงรัชกาลที่9) ทรงมีพระราชดำริ “ความดี ต้องปลูกฝังกันตั้งแต่เด็ก ต้องอบรมศีลธรรม วัฒนธรรม ต้องสร้างเด็กไทยให้มีความรู้คู่ คุณธรรม รู้จักทำงานร่วมกัน” และพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ 10 ทรงมีพระราชปณิธานตามเบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่จะ “สืบสาน รักษาและต่อยอด” ในด้านการศึกษา เพราะถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ก้าวไปสู่พลเมืองยุคใหม่ที่มีทักษะและสมรรถนะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ ประกอบกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันที่ก้าวไปข้างหน้าอย่างก้าวกระโดด นานาประเทศเร่งที่จะสร้างประชากรของแต่ละประเทศให้มีความทัดเทียมหรือมีคุณภาพที่ดีขึ้น สูงขึ้น เพื่อจะสามารถดำรงประเทศให้มีประชากรที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงานและเป็นผู้ผู้นำในด้านต่าง ๆ หรือเพื่อไม่ให้ถูกนานาประเทศกดขี่ประชากรในประเทศตนเอง ให้ยืนอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมั่นคงและภาคภูมิใจในสถานะของผู้นำหรือสถานะสมาชิกของแต่ละภูมิภาค

ประเทศไทยในปัจจุบันมีการบริหารจัดการประเทศ เน้นไปที่คุณภาพของประชากรไทยให้มีความภาพทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษาหรือด้านต่าง ๆ ให้ทัดเทียม เท่าทันนานาประเทศ เพราะศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาที่นำดินแดนสำหรับผู้เรียน ร่ายล้อมไปด้วยสมาร์โฟนขั้นสูง ไอแพด แอปแอนิเมชันดิจิทัล และเครื่องมือสร้าง แอปบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ ช่วงเวลานี้ถือเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดช่วงหนึ่งในประวัติศาสตร์อย่างแท้จริง แต่เมื่อเด็กโตขึ้นก็ถึงเวลาที่ต้องพุดถึงทักษะที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ผู้นำในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นวัตกรรมและการพัฒนามีความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจมากขึ้นเรื่อย ๆ ความก้าวหน้าที่สำคัญยังเกิดขึ้นในวิธีการทำงานในปัจจุบัน รวมถึงโอกาสในการเชื่อมต่อและทำงานร่วมกับบุคคลทั่วโลก และความสามารถในการทำงานหลายอย่างโดยอัตโนมัติ การปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยทั่วไป การเรียนรู้ทักษะที่สำคัญที่สุดในศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในนวัตกรรมขั้นสูง ค้นหาวิธีแก้ไขปัญหาสมัยใหม่ที่อาจเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาทั่วโลก ผู้เรียนต้องมีทักษะชีวิตซึ่งจะบ่มเพาะความยืดหยุ่นและความพร้อมสำหรับความท้าทายในอนาคต แล้วประเทศไทยจะเตรียมผู้เรียนให้เติบโต เป็นผู้ใหญ่ที่มีอารมณ์จิตใจ และร่างกายที่ดี แต่ผู้เรียนจะต้องมีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่มีทั้งข้อดีและข้อเสียที่จะต้องเรียนรู้และสร้างคุณลักษณะที่ดีให้เกิดแก่ตนเอง เพื่อไปสู่พลเมืองที่ดีมีคุณภาพของสังคมไทยและพลเมืองโลกต่อไปในอนาคต

ในปีการศึกษาที่ผ่านมาจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2565 พบว่า การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จำนวน 245 คน มีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่มีผลการประเมินเพียงระดับผ่านจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.97 และจากสถานการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีต่าง ๆ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากการศึกษาด้วยตนเองและการเรียนในบทเรียน สังคมมีคนเก่งมีความรู้ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ น้ำใจ มิตรภาพ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมเริ่มขาดหายไปด้วยปัจจัยหลาย ๆ ด้าน สังคมปัจจุบันจะกลายเป็นสังคมที่ขาดคนดีที่จะมีจิตอาสา ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนไปโดยไม่รู้ตัว ดังนั้นจากพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ 10 ที่ทรงอยากเห็นสังคมไทยมีแต่คนดีมากกว่าคนไม่ดี พระองค์ท่านจึงสนพระทัยและให้ความสำคัญต่อการศึกษาดังนั้น โรงเรียนบ้านพุทราจะต้องมีกระบวนการ แนวทางหรือวิธีการในการ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2566 โรงเรียนจึงได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีจิตอาสาและเป็นพลเมืองที่ดี ออกสู่ชุมชนและสังคม มีคุณธรรมจริยธรรม มีทักษะชีวิต มีความรู้ มีทักษะอาชีพที่จะสามารถดำรงชีวิตในสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้โดยการพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือผู้อื่นอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

แนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา

จากสภาพปัจจุบันปัญหาโรงเรียนบ้านพุทรา จึงตระหนักเห็นความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนสู่ชุมชนและสังคม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 มาเป็นหลักในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยการให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติ ครูผู้สอนเป็นผู้วางแผน กิจกรรม จัดหาสื่อ ผู้ชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาและสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ด้วยกระบวนการและกิจกรรมที่หลากหลาย และมีความต่อเนื่อง

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา 4 ด้านที่มีพระประสงค์จะพัฒนาคุณลักษณะที่ดีให้กับผู้เรียนสู่การปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาทอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ประกอบด้วย

- (1) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
- (2) ยึดมั่นในศาสนา
- (3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ
- (4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ประกอบด้วย

- (1) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ชอบ /ชั่ว - ตี
- (2) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
- (3) ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งชั่ว และ
- (4) ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

3. มีงานทำ - มีอาชีพ ประกอบด้วย

- (1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรม ในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำผลงานสำเร็จ
- (2) การฝึกฝนอบรม ทั้งในหลักสูตรและ นอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด และ
- (3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

4. เป็นพลเมืองดี ประกอบด้วย

- (1) การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
- (2) ครอบครัว - สถานศึกษา และสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี
- (3) การเป็นพลเมืองดีคือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น

งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล ให้ทำด้วย ความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร และเพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวบังเกิดผล

ดังนั้นโรงเรียนบ้านพุทรา จึงได้แนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี คือ การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองดีสู่สังคมด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล ดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาร่วมกับคณะครู ได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน มีการวางแผน กำหนดรูปแบบ แผนงาน กิจกรรม ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ลงสู่การปฏิบัติ ขั้นการปฏิบัติโรงเรียนจะใช้รูปแบบ V-PAN ในการดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย V=Volunteer mind จิตอาสาด้วยกิจกรรมลูกเสือจิตอาสา พระราชทาน P=Participation การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน A=Activity กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ดำเนินโครงการโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาท ประกอบด้วยกิจกรรมวันสำคัญทางชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กิจกรรมลูกเสือคุณธรรม กิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก “**หัวเตีอะ หัวเต็น เดินดูของดี บ้านพุทรา Rally**” และกิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข N=Network ภาควิชาเครือข่ายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลวังกาใหญ่ เทศบาลตำบลวังกาใหญ่ สถานีตำรวจภูธรพิมาย กำนันและผู้ใหญ่บ้านตำบลวังกาใหญ่ ศูนย์เสมารักษ์อำเภอพิมาย มีคณะกรรมการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน จัดทำเครื่องมือการประเมินผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สังเกตพฤติกรรมนักเรียนก่อนและหลัง เข้าร่วมกิจกรรม เก็บรวบรวมข้อมูลและผลการประเมินตามเครื่องมือและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และนำเสนอผลที่ได้จากการใช้วิธีการแก้ไขปัญหาหรือกิจกรรมในการแก้ปัญหา และการสะท้อนผลการดำเนินงานเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

กรอบแนวคิดในการพัฒนา

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา 4 ด้านที่มีพระประสงค์จะพัฒนาคุณลักษณะที่ดีให้กับผู้เรียนสู่การปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาทอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ประกอบด้วย

- (1) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
- (2) ยึดมั่นในศาสนา
- (3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ
- (4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ประกอบด้วย

- (1) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ชอบ /ชั่ว - ตี
- (2) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
- (3) ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี และ
- (4) ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

3. มีงานทำ - มีอาชีพ ประกอบด้วย

- (1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรม ในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ

(2) การฝึกฝนอบรม ทั้งในหลักสูตรและ นอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด และ

(3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

4. เป็นพลเมืองดี ประกอบด้วย

(1) การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน

(2) ครอบครัว - สถานศึกษา และสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี

(3) การเป็นพลเมืองดีคือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล ให้ทำด้วย ความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร และเพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวบังเกิดผล

ความเป็นพลเมืองดี หมายถึง บุคคลที่มีคุณลักษณะที่ดี โดยมีความรับผิดชอบและสามารถพึ่งพาตนเอง รู้จักสิทธิเสรีภาพของตนเอง เคารพในสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น เคารพในความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ยอมรับในความแตกต่าง อีกทั้งเคารพกฎ กติกาของสังคม และรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ความเป็นพลเมืองดีไม่ได้เกิดขึ้นมาได้ โดยการฟังบรรยายหรือสอนด้วยการพูดโผ่ง หากเกิดจากการเรียนรู้และฝึกฝน โดยใช้กิจกรรมและการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดได้และพัฒนาคุณสมบัติเหล่านี้ให้มีขึ้นมาได้ด้วยตนเอง

1. รับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้

2. เคารพสิทธิของผู้อื่น ไซสิทธิเสรีภาพของตนเองไม่ละเมิดสิทธิ เสรีภาพผู้อื่น

3. เคารพความแตกต่าง ยอมรับความแตกต่างและเคารพผู้อื่นที่แตกต่างจากตนเอง

4. เคารพหลักความเสมอภาค เห็นคนเท่าเทียมกันโดยมองคนอื่นเป็นแนวระนาบไม่ใช่แนวตั้ง

5. เคารพกติกาและกฎหมาย เคารพกติกา กฎหมาย ไม่ใช่กำลังแก้ปัญหา และยอมรับผลของ

การละเมิดกติกา

6. รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ตระหนักว่าตนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคมและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยไม่ก่อปัญหาและลงมือด้วยตนเอง

และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ทั้ง 8 ประการ ซึ่งเป็นคุณธรรม จริยธรรมที่ผู้เรียนต้องแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้และฝึกฝนอย่างต่อเนื่องผ่านกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่องของครูผู้ คือ

ข้อที่ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ข้อที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต

ข้อที่ 3 มีวินัย

ข้อที่ 4 ใฝ่เรียนรู้

ข้อที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง

ข้อที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

ข้อที่ 7 รักความเป็นไทย

ข้อที่ 8 มีจิตสาธารณะ

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือ

เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังนี้ ๑) ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง ๒) ให้มีความซื่อสัตย์สุจริตมีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ๓) ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ ๔) ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ๕) ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

ปัจจุบันกระบวนการลูกเสือถือเป็นกระบวนการทางการศึกษาส่วนหนึ่ง ซึ่งมุ่งพัฒนาสมรรถภาพของบุคคลทั้งทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม สติปัญญาและศีลธรรม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีงามไม่กระทำความให้เป็นปัญหาต่อสังคมและดำรงชีวิตอย่างมีความหมายและสุขสบาย โดยมีหลักการสำคัญ คือ ๑) มีศาสนาเป็นหลักยึดทางจิตใจ จงรักภักดีต่อศาสนาที่ตนเคารพนับถือและพึงปฏิบัติศาสนกิจด้วยความจริงใจ ๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และประเทศชาติของตน ส่งเสริมและสนับสนุนสันติสุขและสันติภาพ ความเข้าใจที่ดีซึ่งกันและกันและความร่วมมือซึ่งกันและกัน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ ๓) เข้าร่วมพัฒนาสังคม ยอมรับและให้ความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่นและเพื่อนมนุษย์ทุกคน รวมทั้งธรรมชาติและสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก ๔) มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ๕) ลูกเสือทุกคนต้องยึดมั่นในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ กระบวนการลูกเสือจึงเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชนตามวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกอบรม ให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ทั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์หลักการและวิธีการซึ่งลูกเสือโลกได้กำหนดไว้

ลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน

“ลูกเสือ” คือภาพลักษณ์ที่สังคมรับรู้และตระหนักในคุณค่า ด้วยเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้าง ระเบียบวินัยให้กับเยาวชนของชาติ และผู้ที่เป็นลูกเสือคือผู้ที่บำเพ็ญประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น โดยภาพลักษณ์และคุณค่าของการลูกเสือที่กล่าวนี้ เกิดจากการบ่มเพาะและปฏิบัติสืบต่อกันมาอย่างต่อเนื่อง นับร้อยปี จนเป็นที่ประจักษ์ของชนในชาติและสังคมโลก

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้า เจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔ ร่วมกันจัดโครงการจิตอาสาพระราชทาน ตามแนวพระราชดำริ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ แสดงความสำนึกพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรและสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานับประการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างต่อเนื่องยาวนานมา

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติพิจารณาเห็นว่า โดยหลักการของจิตอาสา คือจิตแห่งการให้ ความดีงามทั้งปวงแก่ผู้อื่นและเพื่อนมนุษย์โดยเต็มใจ สมควรใจ ซาบซึ้งใจ และปิติสุขที่ได้เสียสละเวลา แรงกาย แรงสติปัญญาในการทำกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันสอดคล้องต้องกันกับหลักการของการลูกเสือในการบำเพ็ญประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติองค์พระประมุขคณะลูกเสือแห่งชาติและสนองพระราชดำริในการปลูกฝังส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนลูกเสือร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือผู้อื่น ทำความดีด้วยหัวใจ มีทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้องต่อชาติบ้านเมือง สำนักงานลูกเสือแห่งชาติจึงกำหนดนโยบายจัดโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทานขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้ประชุมหารือร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำร่างหลักสูตรฝึกอบรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทานและหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน

โรงเรียนทีวีถิลูกเสือ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาปลูกฝังหลักคิดที่ถูกต้องแก่ลูกเสือ

เนตรนารี ด้านคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นผู้มีความพอเพียง มีระเบียบวินัย มีความสุจริต มีจิตอาสา มีความรับผิดชอบ และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยใช้กระบวนการด้านลูกเสือเป็นเครื่องมือและส่งเสริมให้ลูกเสือเนตรนารีได้พัฒนาตนเองและยึดมั่นปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ประกอบด้วยกิจกรรมวันสำคัญทางชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ กิจกรรมลูกเสือคุณธรรม กิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก “หัวเตอะ หัวเต็น เดินคู่ช่องดี บ้านพุทรา Rally” และกิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

ประโยชน์และความสำคัญ

- 1.นักเรียน ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านพุทรา มีเจตคติที่ดีต่อบ้านเมือง เป็นพลเมืองดี มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถวางแผนการประกอบอาชีพในอนาคตเพื่อให้มีงานทำ
- 2.โรงเรียนบ้านพุทรามีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในการน้อมนำพระราชโบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
- 3.นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราชโบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ
- 4.ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี สามารถสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราชโบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ

กระบวนการดำเนินการพัฒนา

วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการพัฒนา

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อให้ นักเรียนโรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราชโบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ
- 2.เพื่อให้โรงเรียนบ้านพุทรามีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในการน้อมนำพระราชโบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
- 3.เพื่อให้ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี สามารถสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราชโบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- 1.นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราชโบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ
- 2.โรงเรียนบ้านพุทรามีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในการน้อมนำพระราชโบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
- 3.ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี

สามารถสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ

เชิงคุณภาพ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ร้อยละ 90

2. โรงเรียนบ้านพุทรา มีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในการน้อมนำพระราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ร้อยละ 90

3. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี สามารถสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ร้อยละ 90

หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้ในการดำเนินงาน

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา 4 ด้านที่มีพระประสงค์จะพัฒนาคุณลักษณะที่ดีให้กับผู้เรียนสู่การปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาทอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ประกอบด้วย

- (1) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
- (2) ยึดมั่นในศาสนา
- (3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ
- (4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ประกอบด้วย

- (1) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ชอบ /ชั่ว - ตี
- (2) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
- (3) ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งชั่ว และ
- (4) ช่วยกันสร้างคนดีให้แกบ้านเมือง

3. มีงานทำ - มีอาชีพ ประกอบด้วย

- (1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรม ในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ
- (2) การฝึกฝนอบรม ทั้งในหลักสูตรและ นอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด และ
- (3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

4. เป็นพลเมืองดี ประกอบด้วย

- (1) การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
- (2) ครอบครัว - สถานศึกษา และสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี

(3) การเป็นพลเมืองดีคือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล ให้ทำด้วย ความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร และเพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวบังเกิดผล

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

Active Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำ “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบและการแก้ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า “เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ครูต้องลดบทบาทในการสอนและการให้ข้อความแก่ผู้เรียนโดยตรง แต่ไปเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้นและอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยการพูด การเขียน การอภิปรายกับเพื่อนๆ การสอนแบบ Active Learning คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือ กระทำและใช้กระบวนการคิด โดยผู้เรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receivers) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co - creators)

Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้แบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตหลักการ จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบ แผนการสอนและ กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับครูสอน Active Learning จึงถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1. Active Learning ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน มีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง และมีการใช้วิจารณญาณ ในการคิด และตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาสไตล์การเรียนรู้ของตนเอง สู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ใน การมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

2. Active Learning สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

3. Active Learning ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

4. Active Learning ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียนและตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดรับกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อแสดงออกถึง

ตัวตนและศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนักแนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเกิดทักษะในการสอนและมีความเชี่ยวชาญในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นการพัฒนาตน พัฒนางานและพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน

5. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนและนานกว่ากระบวนการเรียนรู้ Passive Learning เพราะกระบวนการเรียนรู้ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับความจำโดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ได้ผ่านการปฏิบัติจริง จะสามารถเก็บจำในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory) ทำให้ผลการเรียนรู้ ยังคงอยู่ได้ในปริมาณที่มากกว่า ระยะยาวกว่า

แนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

PDCA หรือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle) เกิดขึ้นมาในช่วง 1950's กำเนิดขึ้นโดย เอ็ดเวิร์ด เดมมิง (Edwards Deming) วิศวกรและศาสตราจารย์ชาวอเมริกันที่ทำงานอยู่ในประเทศญี่ปุ่น PDCA คือ

1. การวางแผน (Plan) คือ การวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิด การทำงานที่ได้ผลงาน การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนาสิ่งใหม่ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน มีส่วนที่สำคัญเช่น การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินการ และกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การวางแผนที่ดีควรต้องเกิดจากการศึกษาที่ดี มีการวางแผนไว้รัดกุมรอบคอบปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของงานและเหตุการณ์ แผนที่ได้ต้องช่วยในการคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้น และสามารถช่วยลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ การวางแผนควรมีการกำหนด

- การกำหนดเป้าหมาย - วัตถุประสงค์ - กำหนดผู้รับผิดชอบ - ระยะเวลาดำเนินการ
- งบประมาณที่กำหนด - มีการเสนอเพื่อขออนุมัติก่อนดำเนินการ เป็นต้น

2. ปฏิบัติตามแผน (Do) คือ การดำเนินการเพื่อให้ได้ตามแผนที่มีการกำหนดไว้ อาจมีการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานรองรับการดำเนินการเช่น คณะกรรมการ ฯลฯ กำหนดวิธีในการดำเนินงาน ขั้นตอน ผู้ดูแล รับผิดชอบ ผู้ตรวจสอบและทำการประเมินผล การปฏิบัติการควรมี

- มีคณะทำงานคอยควบคุม กำหนดนโยบาย ติดตามตรวจสอบการทำงาน
- มีการกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจน
- มีวิธีการดำเนินการที่สามารถดำเนินการได้จริง ไม่ยากจนเกินความสามารถของผู้ที่จะทำ
- มีผู้รับผิดชอบดำเนินการที่ชัดเจน เพียงพอ
- มีระยะเวลาที่กำหนดที่เหมาะสม
- มีงบประมาณในการทำงาน

3. ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) คือ ขั้นตอนจะเริ่มเมื่อมีการดำเนินโครงการควรจะต้องทำการประเมินผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อาจประเมินในส่วน การประเมินผลงานการดำเนินการ การประเมินผลการดำเนินตามขั้นตอน และการประเมินผลงานตามเป้าหมายของแผนงานที่ได้มีการกำหนดไว้ ในการประเมินนี้เราอาจสามารถทำได้เองโดยใช้คณะกรรมการที่รับผิดชอบในแผนการดำเนินงานภายในเป็นการประเมินตนเอง แต่การใช้นักภายในอาจทำให้ขาดความน่าเชื่อถือหรือประเมินผลได้ไม่เต็มที่ จะดีหากมีการตั้งคณะประเมินจากภายนอกมาช่วย เพราะน่าจะได้ผลการประเมินที่ดีกว่าทีมงานภายใน เพราะอาจมีปัญหายุ่งยากประเมินผลให้ดีขึ้นจริง แนวทางที่จะใช้ในการประเมินเช่น

- กำหนดวิธีการประเมินแยกให้ชัดเจนสามารถทำได้ง่าย

- มีรูปแบบการประเมินตรงกับเป้าหมายในงานที่ทำ
- มีคณะผู้จะเข้าทำการประเมินที่มีความรู้เพียงพอ
- แนวคำตอบผลของการประเมิน ต้องสามารถตอบโจทย์และตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้
- เน้นการประเมินปัญหา / จุดอ่อน / ข้อดี / จุดแข็ง ที่มีในการดำเนินการ

4.ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาต่อเนื่อง (Act) คือ การนำผลประเมินที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาแผนในการปรับปรุงต่อไป ในส่วนนี้ควรจะเสนอแนะปัญหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือการพัฒนาระบบที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีกไม่มีที่สิ้นสุด

- ทำการระดมสมอง เพื่อหาทางแก้ไข ปัญหา / จุดอ่อน / ข้อดี / จุดแข็ง ที่พบ ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น
- นำผลที่ได้จากการระดมสมองเสนอผู้เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาใช้วางแผนต่อไป
- กำหนดกลยุทธ์ในการจัดทำแผนครั้งต่อไป
- กำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินงานครั้งต่อไป

การพัฒนาระบบ PDCA เป็นการปรับปรุงพัฒนาระบบงานที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก โดยควรจะมีการดำเนินการต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด จึงเป็นที่มาขอแนวคิดการควบคุมคุณภาพและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่องควรมีการดำเนินการ

วิธีการทางลูกเสือ (Scout Method)

“ลูกเสือ” คือ ภาพลักษณ์ที่สังคมรับรู้และตระหนักในคุณค่า ด้วยเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับเยาวชนของชาติและผู้ที่เป็นลูกเสือ คือผู้ที่บำเพ็ญประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น โดยภาพลักษณ์และคุณค่าของการลูกเสือเกิดจากการบำเพ็ญและปฏิบัติสืบต่อกันมาอย่างต่อเนื่อง นับร้อยปีจนเป็นที่ประจักษ์ของชนในชาติและสังคมโลก และพฤติกรรมของนักเรียนในปัจจุบันที่ขาดหายไปในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความเร่งรีบทำให้คนเห็นแก่ตัวมากขึ้น ดังนั้นกระบวนการลูกเสือถือเป็นกระบวนการทางการศึกษาส่วนหนึ่ง ซึ่งมุ่งพัฒนาสมรรถภาพของบุคคลทั้งทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม สติปัญญาและศีลธรรม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีงามไม่กระทำตนให้เป็นปัญหาต่อสังคมและดำรงชีวิตอย่างมีความหมายและสุขสบาย โดยมีหลักการสำคัญ คือ ๑) มีศาสนาเป็นหลักยึดทางจิตใจ จงรักภักดีต่อศาสนาที่ตนเคารพนับถือและพึงปฏิบัติศาสนกิจด้วยความจริงใจ ๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และประเทศชาติของตน ส่งเสริมและสนับสนุนสันติสุขและสันติภาพ ความเข้าใจที่ดีซึ่งกันและกันและความร่วมมือซึ่งกันและกัน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ ๓) เข้าร่วมพัฒนาสังคม ยอมรับและให้ความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่นและเพื่อนมนุษย์ทุกคน รวมทั้งธรรมชาติและสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก ๔) มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ๕) ลูกเสือทุกคนต้องยึดมั่นในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ กระบวนการลูกเสือจึงเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชนตามวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกอบรม ให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ทั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์หลักการและวิธีการซึ่งลูกเสือโลกได้กำหนดไว้

วิธีการลูกเสือ (Scout Method) มีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ

1.คำปฏิญาณและกฎ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ลูกเสือทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ กฎของลูกเสือมีไว้ให้ลูกเสือเป็นหลักในการปฏิบัติ ไม่ได้ “ห้าม” ทำ หรือ “บังคับให้” ทำ แต่ถ้า “ทำ” ก็จะทำให้จะทำให้เกิดผลดีแก่ตัวเอง เป็นคนดี ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติเชื่อถือได้ ฯลฯ

2.เรียนรู้จากการกระทำ เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคคล ความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของผลงานอยู่กับการกระทำของตนเอง ทำให้มีความรู้ที่ชัดเจน และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเองได้ และท้าทาย ความสามารถของตนเอง

3.ระบบหมู่ เป็นรากฐานอันแท้จริงของการลูกเสือ เป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันการยอมรับซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งเป็นการเรียนรู้การใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้น

4.การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ฝึกให้มีความเป็นหนึ่งในการเป็นสมาชิกลูกเสือ-เนตรนารี ด้วยการ
ใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ได้แก่เครื่องแบบ เครื่องหมาย การทำความเคารพ รหัส คำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ คำขวัญ ธง
 เป็นต้น วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักและภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือแห่งโลกซึ่งมีสมาชิกอยู่ทั่ว
 โลกและเป็นหนึ่งองค์กรที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดในโลก

5.การศึกษาธรรมชาติ คือสิ่งสำคัญอันดับหนึ่งในกิจกรรมลูกเสือ ธรรมชาติอันโปร่งใสตาม
 ชนบท ป่าเขา ป่าละเมาะและพุ่มไม้ เป็นที่ปรารถนาอย่างยิ่งในการทำกิจกรรมกับธรรมชาติ การปีนเขา ตั้งค่ายพักแรม
 ในสุดสัปดาห์หรือตามวาระของการอยู่ค่ายพักแรมตามกฎระเบียบเป็นที่เสนาแก่เด็กทุกคน ถ้าขาดสิ่งนี้แล้วก็ไม่เรียกว่า
 ใช้ชีวิตแบบลูกเสือ

6.ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เด็กทำ ต้องให้มีความก้าวหน้า
 และดึงดูดใจ สร้างให้เกิดความกระตือรือร้น อยากที่จะทำและวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละอย่างให้สัมพันธ์กับความ
 หลากหลายในการพัฒนาดตนเอง เกมการเล่นที่สนุกสนาน การแข่งขันกันก็เป็นสิ่งดึงดูดใจและเป็นการจูงใจที่ดี

7.การสนับสนุนโดยผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เป็นผู้ที่ชี้แนะหนทางที่ถูกต้องให้แก่เด็ก เพื่อให้เขาเกิดความ
 มั่นใจในการที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งใดลงไป ทั้งคู่มีความต้องการซึ่งกันและกันเด็กก็ต้องการให้ผู้ใหญ่ช่วยชี้แนะ ผู้ใหญ่เอง
 ก็ต้องการนำพาให้ไปสู่หนทางที่ดีให้ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและดีที่สุดจึงเป็นการร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย

การออกแบบและแนวทางการดำเนินงาน

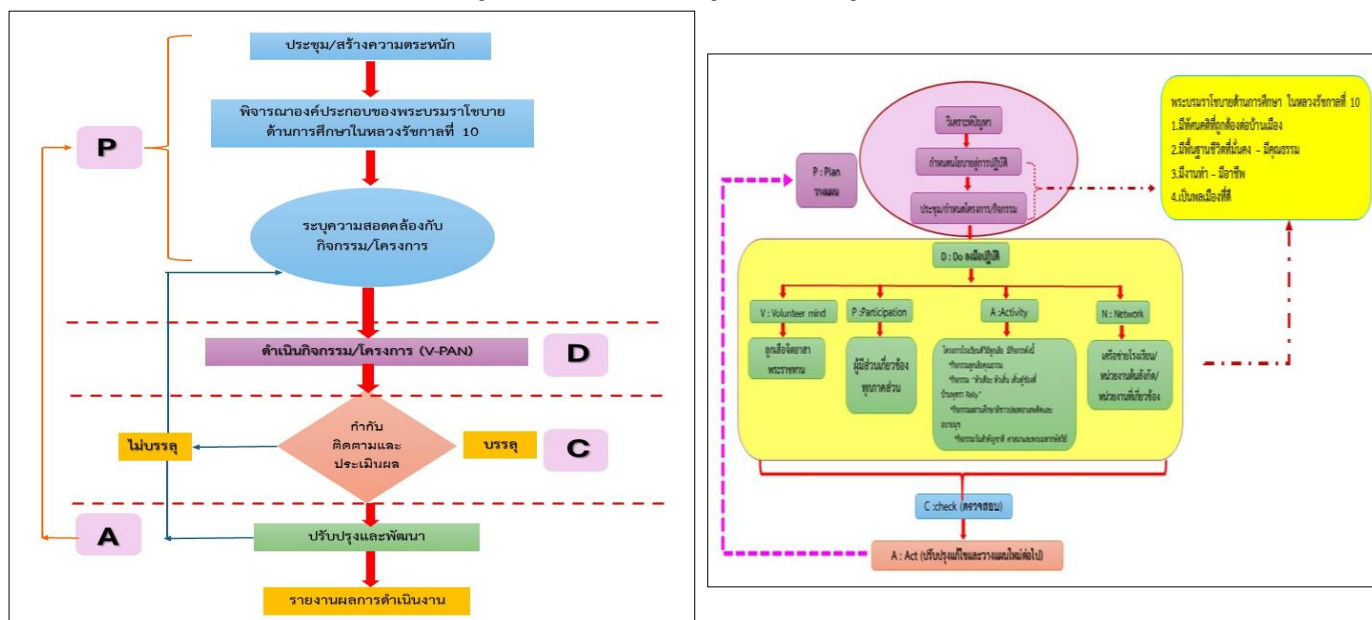
“การส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล”
 เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นทักษะให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบร่วมกัน ใช้
 วิธีการทางลูกเสือ (Scout Method) ด้วยรูปแบบ V-PAN เพื่อให้สอดคล้องกับองค์ประกอบพระบรมราโชบายด้าน
 การศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ทั้ง 4 ด้าน ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนสู่ชุมชน ใน
 ขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานดำเนินงานด้วยกระบวนการเชิงระบบคุณภาพ PDCA ขั้นการดำเนินกิจกรรมด้วยรูปแบบ
 V-PAN จะดำเนินการในขั้นลงมือปฏิบัติ (Do) เกิดจากที่มีการประชุมร่วมกันทั้งผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการ
 ศึกษา รวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษา ได้มีมติที่จะพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนบ้าน
 พุทรา สู่ชุมชน เนื่องจากสภาพปัจจุบันปัญหาของสภาวะปัจจุบันทำให้นักเรียนขาดการดูแลและสั่งสอนในการแยกแยะถูก
 ผิดจากผู้ปกครองนักเรียน เพราะชีวิตในปัจจุบันนั้นเร่งรีบ ชับซ้อน ผู้ปกครองต้องวิ่งตามกระแสด้านเศรษฐกิจที่ไปอย่าง
 รวดเร็ว จึงหิวยื่นให้นักเรียนหรือบุตรหลานให้อยู่กับปู่ย่าตายายหรือญาติ และใช้เครื่องมือสื่อสารหรือเทคโนโลยีดิจิทัล
 ต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ฉะนั้นเมื่อการสื่อสารหรือเทคโนโลยีสามาสรณติดต่อสื่อสารถึงกันทั่วโลกหากใช้เกิดประโยชน์ก็จะ
 เกิดผลดีกับนักเรียน หากใช้ในทางที่ผิดหรือเกิดการหลงเชื่อจะกลายเป็นทั้งผู้ที่กระทำผิด มีฉ้อฉลและตกเป็นเหยื่อ
 เพราะความเร่งรีบทำให้ขาดหายไปในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ผู้คนเริ่มเห็นแก่ตัวเยอะขึ้นไม่สนใจในผลที่ตนเอง
 กระทำ อ้างเพียง “ไม่รู้” “รู้เท่าไม่ถึงการณ์” ซึ่งคำพูดต่าง ๆ เหล่านี้ถ้าเขามีคุณธรรม จริยธรรมเขาจะคิดอย่างมี
 วิจารณญาณ คิดผลดี ผลเสียที่จะเกิด ก่อนการลงมือทำ ประกอบกับจากการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะอัน
 พึงประสงค์ของนักเรียนในปีการศึกษา 2565 ตามรายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียนบ้านพุทรา พบว่า นักเรียน
 บางกลุ่มยังมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพียง ระดับ ผ่านการประเมิน ดังนั้นทางโรงเรียนบ้านพุทราจึงมี
 ความประสงค์ว่าในปีการศึกษา 2566 นี้จะดำเนินงานตามแผนงาน กิจกรรม โครงการที่จะพัฒนาคุณลักษณะอันพึง
 ประสงค์ของนักเรียนให้มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี ออกสู่ชุมชนและสังคมต่อไป จึงได้วิเคราะห์หลักการ ทฤษฎี
 แนวทางในการปฏิบัติที่สามารถเป็นไปได้ ซึ่งในระบบการศึกษาของประเทศไทยเราพบว่าศาสตร์ของพระราชในหลวง

รัชกาลที่ 9 ที่พระองค์ท่านทรงมอบให้กับคนไทยและการศึกษาไทย คือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งคนดินนั้นจะต้องมีคุณธรรมนำความรู้ หากสังคมต้องการคนดีจะต้องให้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีก่อน แล้วคนดีจะไปศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองหรือจากการศึกษากับครูผู้สอน และดำเนินชีวิตตามหลัก 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ลงสู่ความสมดุล 4 มิติ คือ วัตถุ/เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม นักเรียนสามารถพามาใช้ในการปฏิบัติตนในการเรียนรู้ได้ทุกสภาวะการณ ต่อมาในหลวงรัชกาลที่ 10 พระองค์ขึ้นครองราชย์และมีพระปฐมราชดองการว่า “เราจะสืบสาน รักษาและต่อยอดและครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” และทรงสนองพระราชปณิธานด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 9 ในการสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง โดยมีพระบรมราโชบายด้านการศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำ มีอาชีพ 4) เป็นพลเมืองดี ประกอบกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีการพัฒนาที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดมอม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติศรัทธาและเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” ดังนั้นหน่วยงานด้านการจัดการศึกษาจึงได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษา ลงสู่กระบวนการ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งหน่วยงานด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนก็ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ลงสู่การปฏิบัติในกิจกรรมลูกเสือ เพราะ ลูกเสือ คือ ภาพลักษณ์ที่สังคมรับรู้และตระหนักในคุณค่า ด้วยเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับเยาวชนของชาติและผู้ที่เป็นลูกเสือ คือผู้ที่บำเพ็ญประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น โดยภาพลักษณ์และคุณค่าของการลูกเสือเกิดจากการบำเพ็ญและปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่องนับร้อยปีจนเป็นที่ประจักษ์ของชนในชาติและสังคมโลก สถานศึกษาจึงเป็นสถานที่ที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทักษะด้านต่าง ๆ โดยการร่วมกันกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนขบวนการลูกเสือ ด้วยวิธีการลูกเสือ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและสร้างสรรค์ให้เกิดพลังของเด็กให้มีอุปนิสัยติดตัว (Character) คือ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ มีน้ำใจ ด้วยวิธีการลูกเสือ (Scout Method) ซึ่งเป็นการฝึกอบรมที่เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจตามช่วงวัย มุ่งพัฒนา ฝึกฝนและบำเพ็ญให้เด็กเยาวชน มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ดี ก่อเกิดเป็นสมรรถนะที่นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตและการทำงานได้อย่างบูรณาการกัน เน้นกิจกรรมกลางแจ้งที่สนุกสนานบันเทิงเชิงวิชาการและนำไปใช้งานได้จริง เพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวชุมชนและสังคม การที่จะให้นักเรียนจะเป็นคนดี มีความรู้ จดจำหรือมีทักษะต่าง ๆ ได้ดี สอดคล้องกับทฤษฎีของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) Learning by Doing คือการเรียนรู้โดยวิธีปฏิบัติเป็นเทคนิคเชิงรุกที่เน้นการสร้างความรู้ผ่านประสบการณ์และการไตร่ตรองในสภาพแวดล้อมจริง โดยคำนึงถึงข้อผิดพลาดเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเกิดความรู้ขึ้นได้เมื่อมีการลงมือทำ ซึ่งการเรียนรู้ผ่านการ ลงมือทำจะเกิดขึ้นได้ เมื่อมีการทำสิ่งต่าง ๆ กลายเป็นวิธีการสร้างองค์ความรู้ ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่ลงมือกระทำ ครูผู้สอนจึงจะต้องใช้วิธีการสอนที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือ Learning By doing โดยใช้วิธีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย นอกจากนี้สำนักงานลูกเสือแห่งชาติพิจารณาเห็นว่าหลักการของจิตอาสา ในโครงการจิตอาสาของในหลวงรัชกาลที่ 10 เป็นจิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่ผู้อื่นและเพื่อนมนุษย์ด้วยความเต็มใจ สมควรใจ ซาบซึ้งใจและปิติสุขที่ได้เสียสละเวลา แรงกาย แรงสติปัญญาในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนและมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ดังนั้นเพื่อสนองพระราชดำริในการปลูกฝังส่งเสริมให้ลูกเสือร่วมมกันบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือผู้อื่น ทำความดีด้วยหัวใจ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองจึงได้กำหนดนโยบายจัดโครงการ

ลูกเสือจิตอาสาพระราชทานขึ้นในปีงบประมาณ 2564 มีการกำหนดหลักสูตรลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน เพื่อฝึกอบรมลูกเสือและบุคลากรทางการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นโรงเรียนบ้านพุทราจึงได้ร่วมกันกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมในปีการศึกษา 2566 โดย “การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองดีสู่สังคม ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล” ขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนสู่ชุมชน ตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10

**แนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
“การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองดีสู่สังคม ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล”**

ขั้นตอน V : Volunteer mind (จิตอาสา) เป็นขั้นแรกในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนโดยใช้วิธีการทางลูกเสือมาดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นักเรียนมีจิตอาสาที่คิดช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวมและพัฒนาสิ่งรอบตัวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ด้วยกิจกรรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน ซึ่งจะประกอบด้วยการสร้างความตระหนัก สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของจิตอาสาและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความดี โดยการให้การอบรม การสร้างความเข้าใจ การปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการทางลูกเสือ การใช้ระบบหมู่ รวมถึงการแสดงออกซึ่งจิตอาสาของลูกเสือ เพื่อฝึกทักษะ การปฏิบัติตน สร้างจิตสำนึกและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาด้านที่ 1 ด้านที่ 2 และด้านที่ 4

ขั้นตอน P : Participation (มีส่วนร่วม) เป็นขั้นตอนที่มีทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนหรือลูกเสือและคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีสู่สังคมตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษา

ขั้นตอน A=Activity (กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์) เป็นขั้นตอนที่ร่วมกันกำหนดกิจกรรม โครงการที่จะนำมาส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี เป็นพลเมืองดีสู่สังคมน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ลงสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย

โครงการโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ เป็นโครงการที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยการพัฒนาหลักสูตรลูกเสือ แผนพัฒนา ลูกเสือ แผนปฏิบัติการลูกเสือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยนำวิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือมาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีของลูกเสือ ทั้งลูกเสือสำรอง และลูกเสือสามัญ รวมถึงการพัฒนาทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือ ให้มีความรู้ ความสามารถ

ในการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 1-4 ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

***กิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก** ในกิจกรรม “**หัวเตีอะ หัวเต็น เต็นตุ๋ ข่งดีบ้านพุทรา Rally**” ดำเนินกิจกรรมด้วยการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับวัย ศึกษาเรียนรู้อาชีพในท้องถิ่นของตนเอง การทำพวงพื้ดดอกไม้จันทร์ การปลูกเตยหอม ตะกร้าเถาวัลย์ แล้วนำมาฝึกทักษะอาชีพ ในชุมชนสอดสร้อยมาลา นักเรียนได้ร่วมกันฝึกทักษะการทำดอกไม้จันทร์ ประกอบเป็นพวงพื้ด โรงเรียนนำไปร่วมกิจกรรมอวมงคลของชุมชนได้ สร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน และชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนรู้จักประหยัดและมัธยัสถ์ สามารถนำไปต่อยอดสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 1-4

***กิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข** กำหนดกิจกรรมตามตัวชี้วัดของสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยใช้วิธีการของลูกเสือ (Scout Method) เพื่อป้องกันนักเรียนไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข นักเรียนใช้ระบบหมู่หรือคณะกรรมการในการร่วมกันดูแลเพื่อนในระดับชั้นเรียน รู้จักการปฏิเสธ การหลีกเลี่ยง นักเรียนจะได้รับความรู้จากวิทยากรภายนอก จากการศึกษาด้วยระบบหมู่ การลงมือปฏิบัติ การร่วมกันรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในชุมชน ซึ่งนักเรียนจะได้ทั้งทักษะชีวิตและทักษะความรู้ สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 2

***กิจกรรมวันสำคัญชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินงานตามพิธีการในวันสำคัญและการให้ความรู้หรือกิจกรรมการแข่งขัน เพื่อสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจในวันสำคัญ นั้น ๆ ให้กับนักเรียน มีการกำกับติดตามและการประเมินผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 1

***กิจกรรมลูกเสือคุณธรรม** เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนโดยมีการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และนักเรียนแต่ละระดับชั้นจะกำหนดคุณธรรมปฏิบัติเป็นโครงการคุณธรรมของห้องเรียนตนเอง มีการกำกับติดตามโดยครูประจำชั้น และวัดผลประเมินผลโดยครูประจำชั้น สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 2

ขั้นตอน N=Network (ภาคีเครือข่าย) มีการประสานงานร่วมกันกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสถานศึกษา ร่วมกันให้การสนับสนุนในด้านปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นสำเร็จผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลรังกาใหญ่ สถานีตำรวจภูธรพิมาย ศูนย์เสมารักษ์อำเภอพิมาย สมาคมกำนันและผู้ใหญ่บ้านตำบลรังกาใหญ่ สถานศึกษาปฏิบัติงานและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกัน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

“การส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล” ของโรงเรียนบ้านพุทรา ได้รับความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมในโครงการ ดังนี้

1.ผู้บริหารสถานศึกษา รับทราบสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ซึ่งได้รับทราบข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเอง คณะครูที่ปรึกษารายงานพฤติกรรมหรือปัญหาที่พบ การสะท้อนปัญหาหรือความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้สะท้อนประเด็นปัจจุบันปัญหาของนักเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์ ศึกษาหาแนวทาง แนวคิดวิธีการที่จะนำมาใช้เป็นกิจกรรมหรือ

การแก้ไขหรือพัฒนา ส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนให้ดีขึ้น และเป็นประธานในการประชุมคณะครูเพื่อร่วมกันระดมสมองร่วมกันคิด ร่วมกันทำและร่วมกันรับผิดชอบในแนวทาง วิธีการที่จะพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนโดยทำงานเป็นทีมมีการแบ่งคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีของสังคมต่อไป นำแนวทางที่ได้ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนในการที่จะร่วมกันดำเนินกิจกรรม หรือดูแลผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี

2.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในฐานะครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนจะสังเกตเห็นพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน นอกจากนี้ยังมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล การวัดแนวความสามารถของนักเรียน การทดสอบความรู้พื้นฐาน การทดสอบวัดภาวะถดถอยด้านการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้รับทราบปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน ครูจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาในการนำปัญหา มาประชุมร่วมกัน และครูแต่ละสายชั้นก็จะมาประชุม PLC ร่วมกันเพื่อร่วมกันแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี เป็นคนดีตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา โดยใช้วิธีการทางลูกเสือ (Scout Method) มาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ในรูปแบบ V-PAN โมเดล

3.คณะกรรมการสถานศึกษา รับทราบในประเด็นปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ช่วยในการดูแลสนับสนุนแนวทางที่โรงเรียนได้นำเสนอและประสานทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนให้ทางโรงเรียนอีกช่องทาง รวมถึงการเสนอแนะแนวทางเพิ่มเติม เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

4.ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน รับทราบและร่วมมือในการช่วยกันดูแลนักเรียนขณะอาศัยอยู่ที่บ้านกับผู้ปกครองหรือรับทราบและช่วยเหลือเมื่อครูประจำชั้นขอความร่วมมือในการดูแลผู้เรียน ช่วยเสริมแรงทางบวกให้กับผู้เรียน

5.ภาคีเครือข่าย ภาคีเครือข่ายคือ หน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนให้มีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดี หรือหน่วยงานภายนอกที่มีภารกิจหรือหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับแผนงาน โครงการ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของโรงเรียนเพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนให้มีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดี เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ศูนย์เสมารักษ์ประจำอำเภอ กำนันและผู้ใหญ่บ้านประจำตำบล ฝ่ายปกครองอำเภอ เป็นต้น

ในแต่ละโครงการ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่โรงเรียนได้ดำเนินการได้มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่และภาระงานแก่ครูผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ในทุกช่วงขณะของการดำเนินงานจะมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการพัฒนาผลงานวิธีการปฏิบัติหรือแนวทางการบริหารจัดการศึกษา

การออกแบบแนวทางในการพัฒนา

- 1.การประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมของครู
- 2.สร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักให้กับคณะครูในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติเพื่อความเป็นพลเมืองดีสู่สังคมของนักเรียน
- 3.ระดมความคิดในการวิเคราะห์องค์ประกอบของพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 กำหนดรูปแบบในการดำเนินงานและโครงการ กิจกรรมที่จะดำเนินการในการส่งเสริมนักเรียน
- 4.ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อชี้แจง อธิบายความเป็นมาและรูปแบบ โครงการ กิจกรรมที่จะดำเนินการ
- 5.ร่วมกันกำหนดแนวทางในการดำเนินงานตามรูปแบบ V-PAN และโครงการและกิจกรรมที่อยู่ในขั้นตอน
- 6.จัดทำเครื่องมือในการติดตาม วัดและประเมินผลพฤติกรรมโดยการกำหนดตัวบ่งชี้
- 7.วัดและประเมินผล และวิเคราะห์ข้อมูล สรุปอภิปรายผลการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

“การส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล” ของโรงเรียนบ้านพุทรา ได้รับความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมในโครงการ ดังนี้

- 1.ผู้บริหารสถานศึกษา รับทราบสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ซึ่งได้รับทราบข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเอง คณะครูที่ปรึกษารายงานพฤติกรรมหรือปัญหาที่พบ การสะท้อนปัญหาหรือความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้สะท้อนประเด็นปัจจุบันปัญหาของนักเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์ ศึกษาหาแนวทาง แนวคิดวิธีการที่จะนำมาใช้เป็นกิจกรรมหรือการแก้ไขหรือพัฒนา ส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนให้ดีขึ้น และเป็นประธานในการประชุมคณะครูเพื่อร่วมกันระดมสมองร่วมกันคิด ร่วมกันทำและร่วมกันรับผิดชอบในแนวทาง วิธีการที่จะพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนโดยทำงานเป็นทีมมีการแบ่งคณะทำงานร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีของสังคมต่อไป นำแนวทางที่ได้ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนในการที่จะร่วมกันดำเนินกิจกรรม หรือดูแลผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี
- 2.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในฐานะครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนจะสังเกตเห็นพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน นอกจากนี้ยังมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล การวัดแนวความสามารถของนักเรียน การทดสอบความรู้พื้นฐาน การทดสอบวัดภาวะถดถอยด้านการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ครูได้รับทราบปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน ครูจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาในการนำปัญหา มาประชุมร่วมกัน และครูแต่ละสายชั้นก็จะมาประชุม PLC ร่วมกันเพื่อร่วมกันแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี เป็นคนดีตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา โดยใช้วิธีการทางลูกเสือ (Scout Method) มาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ในรูปแบบ V-PAN โมเดล

3.คณะกรรมการสถานศึกษา รับทราบในประเด็นปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ช่วยในการดูแลสนับสนุนแนวทางที่โรงเรียนได้นำเสนอและประสานทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนให้ทางโรงเรียนอีกช่องทาง รวมถึงการเสนอแนะแนวทางเพิ่มเติม เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

4.ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน รับทราบและร่วมมือในการช่วยกันดูแลนักเรียนขณะอาศัยอยู่ที่บ้านกับผู้ปกครองหรือรับทราบและช่วยเหลือเมื่อครูประจำชั้นขอความร่วมมือในการดูแลผู้เรียน ช่วยเสริมแรงทางบวกให้กับผู้เรียน

5.ภาคีเครือข่าย ภาคีเครือข่ายคือ หน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่ตระหนักเห็นความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนให้มีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดี หรือหน่วยงานภายนอกที่มีภารกิจหรือหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับแผนงาน โครงการ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของโรงเรียนเพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนให้มีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองดี เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ศูนย์เสมารักษ์ ประจำอำเภอ กำนันและผู้ใหญ่บ้านประจำตำบล ฝ่ายปกครองอำเภอ เป็นต้น

ในแต่ละโครงการ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่โรงเรียนได้ดำเนินการได้มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่และภาระงานแก่ครูผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ในทุกช่วงขณะของการดำเนินงานจะมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน

การประเมินและการปรับปรุง

จากการดำเนินงานการส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล ภายใต้วงจร PDCA โดยรูปแบบ V-PAN จะดำเนินการในขั้นลงมือปฏิบัติ (Do) ซึ่งมีการกำหนดโครงการ กิจกรรม คือ กิจกรรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน โครงการโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยคือ กิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก “หัวเตี๊ยะ หัวเต็น เดินดู ของดีบ้านพุทรา Rally” กิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข กิจกรรมวันสำคัญชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์และ กิจกรรมลูกเสือคุณธรรม โดยมีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานด้านกระบวนการในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล และได้ดำเนินการวัดและประเมินผลกระบวนการการดำเนินงาน ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการหลังการดำเนินโครงการในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล จากประชากร 270 คน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย 160 คน ใช้วิธีการแบบเจาะจง มีผลการดำเนินการดังนี้

1.ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	69	43.13
หญิง	91	56.88
รวม	160	100

2.สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน	130	81.25
ครูและบุคลากรทางการศึกษา	17	10.63
กรรมการสถานศึกษา	13	8.13
รวม	130	100

3.การประเมินกระบวนการในการดำเนินงานส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาท
ด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล จากประชากร 270 คน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย 160 คน
ใช้วิธีการแบบเจาะจง ปรากฏผลดังนี้

ที่	พฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม					เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
		5	4	3	2	1		
1	การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนา	147 91.88	13 8.13	0			4.92	มากที่สุด
2	การจัดทำกรอบแนวคิดและกำหนดจุดพัฒนาตามสภาพปัญหาและความต้องการ	132 82.50	21 13.13	7 4.38			4.78	มากที่สุด
3	การวางแผนดำเนินงานโครงการ การปฏิบัติงานตามโครงการในหน้าที่ที่แต่ละคนรับผิดชอบ	141 88.13	12 7.50	7 4.38			4.84	มากที่สุด
4	การดำเนินกิจกรรมที่กำหนดในโครงการตามขั้นตอนทุกกิจกรรม	135 84.38	15 9.38	10 6.25			4.78	มากที่สุด
5	การนิเทศติดตามกำกับการดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ	135 84.38	20 12.50	5 3.13			4.81	มากที่สุด
6	ท่านคิดว่าการการจัดโครงการ กิจกรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดลมีความเหมาะสมกับนักเรียนมากน้อยเพียงใด	131 81.88	21 13.13	8 5.00			4.77	มากที่สุด
7	ท่านคิดว่าการการจัดโครงการ กิจกรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล มีประโยชน์ต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใด	146 91.25	14 8.75	0			4.91	มากที่สุด
8	ท่านคิดว่าวิธีการทางลูกเสือและมวลกิจกรรมลูกเสือสามารถส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล มีความเหมาะสมกับนักเรียนมากน้อยเพียงใด	151 94.38	9 5.63	0			4.94	มากที่สุด

9	ท่านคิดว่าเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียน ในโครงการและกิจกรรมในการส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคล บาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	140 87.50	9 5.63	11 6.88			4.81	มากที่สุด
10	การประเมินผลการดำเนินโครงการ การวิเคราะห์ และนำผลการประเมินมาพัฒนางานอย่าง ต่อเนื่อง	132 82.50	12 7.50	16 10.00			4.73	มากที่สุด
	รวม	1390 86.88	140 9.13	64 4.00	0	0	4.83	มากที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง

ค่าเฉลี่ย 4.50 -5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 -4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 -3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 -2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

จากตารางที่ 1 การประเมินกระบวนการในการดำเนินงานส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาท
ด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล จากประชากร 270 คน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย 160 คน ใช้วิธีการ
แบบเจาะจง พบว่า กระบวนการในการดำเนินงานโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการดำเนินงานด้านผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามผลงานวิธีการปฏิบัติหรือแนวทางการบริหารจัดการศึกษา

ผลการดำเนินงาน

โครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน จากการดำเนินงานลูกเสือจิตอาสาพระราชทานของโรงเรียนบ้านพุทรา
มีกลุ่มเป้าหมายคือลูกเสือจิตอาสา ลูกเสือประเภทสามัญ ป.4-6 จำนวน 80 คนจัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการทางลูกเสือ
(Scout Method) มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแผนการสอนและมวลกิจกรรมลูกเสือ ในขณะที่ดำเนินกิจกรรม
ครูผู้สอนจะมีการประเมินพฤติกรรมของลูกเสือและการเข้าร่วมกิจกรรมด้านจิตอาสาของลูกเสือตามความสมัครใจตาม
ตัวชี้วัดที่โรงเรียนกำหนดและกำกับ ติดตาม ประเมินผล ปรากฏผลดังนี้

แบบสรุปผลการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้

ลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ตารางที่ 2 ลูกเสือจิตอาสาพระราชทานในสถานศึกษามีพฤติกรรมด้านจิตอาสา อยู่ในระดับมากที่สุด

ที่	พฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม					เฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
		5	4	3	2	1		
1	มีความซื่อสัตย์ มีเหตุผล อดทน	35 43.75	24 30.00	21 26.25	0	0	4.18	มาก
2	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	62 77.50	18 22.50	0	0	0	4.78	มากที่สุด
3	มีกิริยา มารยาท วาจาสุภาพ	42 52.50	26 32.50	12 15.00	0	0	4.38	มาก
4	ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	71 88.75	9 11.25	0	0	0	4.89	มากที่สุด
5	ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	68 85.00	12 15.00	0	0	0	4.85	มากที่สุด
6	มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง และสังคม	43 53.75	23 28.75	14 17.50	0	0	4.36	มาก
7	ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องร้องขอ	74 92.50	6 7.50	0	0	0	4.93	มากที่สุด
8	ระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา	56 70.00	21 26.25	3 3.75	0	0	4.66	มากที่สุด
รวม		451	139	50	0	0	4.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 จากการสังเกตพฤติกรรมของลูกเสือ ประเภทสามัญ ชั้น ป.4-6 โรงเรียนบ้านพุทราที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 80 คน โดยได้ดำเนินกิจกรรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน พบว่า ลูกเสือจิตอาสาพระราชทานมีคุณลักษณะด้านจิตอาสาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลูกเสือจิตอาสาพระราชทานให้ความช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องร้องขอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.93 รองลงมา คือ ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.89 และปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีค่าเฉลี่ย 4.85 ตามลำดับ พฤติกรรมที่จะต้องมีการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและสร้างความตระหนักให้มากขึ้น คือ มีความซื่อสัตย์ มีเหตุผล อดทน แต่พฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ลูกเสือหลังเข้ารับการฝึกอบรมลูกเสือตามหลักสูตรลูกเสือจิตอาสาพระราชทานในสถานศึกษา
มีพฤติกรรมคุณลักษณะด้านจิตอาสาหลังเข้ารับการฝึกอบรม

ที่	พฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม					เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
		5	4	3	2	1		
จิตอาสาต่อบุคคล								
1	นักเรียนพยายามที่จะแบ่งเบาหรือบรรเทา ความ ต้องการของผู้อื่น	45 56.25	22 27.50	13 16.25	0	0	4.40	มาก
2	นักเรียนเป็นผู้ชักจูงเพื่อนให้ทำในสิ่งที่ดีงาม	42 52.50	30 37.50	8 10.00	0	0	4.43	มาก
3	นักเรียนแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	55 68.75	25 31.25	0	0	0	4.69	มากที่สุด
4	นักเรียนแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	43 53.75	29 36.25	8 10.00	0	0	4.44	มาก
5	นักเรียนเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	35 43.75	25 31.25	20 25.00	0	0	4.19	มาก
6	นักเรียนให้ความช่วยเหลือต่อผู้ที่ต้องการ ความช่วยเหลือ	51 63.75	29 36.25	0	0	0	4.64	มากที่สุด
7	นักเรียนทำประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	57 71.25	23 28.75	0	0	0	4.71	มากที่สุด
รวม		328	183	49	0	0	4.50	มากที่สุด
จิตอาสาต่อสังคม								
8	นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดีไม่ทำความเดือดร้อนต่อ สังคม	57 71.25	23 28.75	0	0	0	4.71	มากที่สุด
9	นักเรียนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเสียสละเวลา สิ่งของ เงินทอง แรงกาย สติปัญญาเพื่อสาธารณประโยชน์	54 67.50	18 22.50	8 10.00	0	0	4.58	มากที่สุด
10	นักเรียนเป็นผู้ที่อำนวยความสะดวกในการทำ กิจกรรมเพื่อสังคม	58 72.50	22 27.50	0	0	0	4.73	มากที่สุด
11	นักเรียนให้ความช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม เพื่อให้ ผู้อื่น มีความสุขด้วยความสมัครใจ	48 60.00	21 26.50	11 13.75	0	0	4.46	มาก
12	นักเรียนตั้งใจที่จะทำงานของส่วนรวมจนสำเร็จ	50 62.50	20 25.00	10 12.50	0	0	4.50	มากที่สุด
13	นักเรียนเสนอความคิดที่จะพัฒนาโรงเรียนมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน	45 56.25	27 33.75	8 10.00	0	0	4.46	มาก
14	นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม	50 62.50	21 26.25	9 11.25	0	0	4.51	มากที่สุด
รวม		362	152	46	0	0	4.56	มากที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง

ค่าเฉลี่ย 4.50 -5.00 หมายถึง แสดงพฤติกรรมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 -4.49 หมายถึง แสดงพฤติกรรมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 -3.49 หมายถึง แสดงพฤติกรรมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 -2.49 หมายถึง แสดงพฤติกรรมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง แสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด

จากตารางที่ 3 การสังเกตพฤติกรรมของลูกเสือ ประเภทสามัญ ชั้น ป.4-6 โรงเรียนบ้านพุทราที่เป็นกลุ่ม

เป้าหมาย จำนวน 80 คน โดยได้ดำเนินกิจกรรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทานซึ่งแยกเป็น จิตอาสาต่อผู้อื่นและจิตอาสาต่อสังคม พบว่า

1.พฤติกรรมของลูกเสือจิตอาสาพระราชทานมีคุณลักษณะด้านจิตอาสาต่อบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50 โดยมีลูกเสือมีพฤติกรรมนักเรียนทำประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ค่าเฉลี่ย 4.71 นักเรียนแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ค่าเฉลี่ย 4.69 และนักเรียนให้ความช่วยเหลือต่อผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ ค่าเฉลี่ย 4.64 ตามลำดับ

2.พฤติกรรมของลูกเสือจิตอาสาพระราชทานมีคุณลักษณะจิตอาสาต่อสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยลูกเสือมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่อำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม มีค่าเฉลี่ย 4.73 มีคุณลักษณะที่ดีไม่ทำความเดือดร้อนต่อสังคม ค่าเฉลี่ย 4.71 และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเสียสละเวลา สิ่งของเงินทอง แรงกาย สติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ลูกเสือจิตอาสาพระราชทานมีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี

ที่	พฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม					เฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
		5	4	3	2	1		
1	มีความรู้และเข้าใจในบทบาท หน้าที่และสิทธิของตนเองและเคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น	64 80.00	10 12.50	6 7.50			4.73	มากที่สุด
2	มีความขยันหมั่นเพียร ตั้งใจเรียน อดทนต่อความยากลำบาก	51 63.75	24 30.00	5 6.25			4.58	มากที่สุด
3	มีระเบียบวินัย และมีความรู้ เข้าใจและเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน สังคมและกฎหมาย	46 57.50	25 31.25	9 11.25			4.46	มาก
4	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองต่อโรงเรียน ครอบครัวและสังคม	64 80.00	12 15.00	4 5.00			4.75	มากที่สุด
5	มีเหตุผล ยอมรับฟังเหตุผลและความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ	71 88.75	9 11.25				4.89	มากที่สุด
6	มีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียนและชุมชนของตนเอง เช่น ร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน ให้ดีขึ้น	68 85.00	12 15.00				4.85	มากที่สุด

7	มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกงหรือหวังผลประโยชน์อันมิชอบให้ตนเอง	65 81.25	15 18.75				4.81	มากที่สุด
8	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความตั้งใจจริงไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน แบ่งปันสิ่งต่างๆ ให้แก่ผู้อื่น	70 87.50	10 12.50				4.88	มากที่สุด
9	มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น	71 88.75	9 11.25				4.89	มากที่สุด
10	มีความกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ	65 81.25	15 18.75				4.81	มากที่สุด
	รวม	635 79.38	145 17.65	24 3.00	0	0	4.76	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 การสังเกตพฤติกรรมของลูกเสือจิตอาสาพระราชทานประเภทสามัญ ชั้น ป.4-6 โรงเรียนบ้านพุทราที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 80 คน พบว่า จากการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน นั้น ลูกเสือจิตอาสาพระราชทานมีพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.76 และมีพฤติกรรมมีเหตุผล ยอมรับฟังเหตุผลและความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่นและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความตั้งใจจริงไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน แบ่งปันสิ่งต่างๆ ให้แก่ผู้อื่น ตามลำดับ

จากการดำเนินงานโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทานของโรงเรียนบ้านพุทราโดยมีใช้วิธีการทางลูกเสือจัดมวลงกิจกรรมด้านลูกเสือมีความอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมความเป็นพลเมืองที่ดีสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ต้อบ้านเมือง ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม และด้านที่ 4 การเป็นพลเมืองที่ดี ตามการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เป็นการร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ร่วมกันกำหนดกิจกรรม โครงการที่จะนำมาส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีเป็นพลเมืองดีสู่สังคม น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ลงสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย

โครงการโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ เป็นโครงการที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน โดยการพัฒนาหลักสูตรลูกเสือ แผนพัฒนา ลูกเสือ แผนปฏิบัติการลูกเสือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยนำวิธีการทางลูกเสือ มวลงกิจกรรมลูกเสือมาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีของลูกเสือ ทั้งลูกเสือสำรอง และลูกเสือสามัญ รวมถึงการพัฒนาทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำกับและรองผู้นำกับลูกเสือ ให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดมวลงกิจกรรมลูกเสือให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 1-4 ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

***กิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก** ในกิจกรรม “หัวเตอะ หัวเต็น เดินดู ของดีบ้านพุทรา Rally” ดำเนินกิจกรรมด้วยการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับวัย ศึกษาเรียนรู้อาชีพในท้องถิ่นของตนเอง การทำพวงหรีดดอกไม้จันทร์ การปลูกเตยหอม ตะกร้าเถาวัลย์ แล้วนำมาฝึกทักษะอาชีพ ในชุมชนสอดสร้อยมาลา นักเรียนได้ร่วมกันฝึกทักษะการทำดอกไม้จันทร์ ประกอบเป็นพวงหรีด โรงเรียนนำไปร่วมกิจกรรมอวมงคลของชุมชนได้ สร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนรู้จักประหยัดและมัธยัสถ์ สามารถนำไปต่อยอดสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 1-4

***กิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข** กำหนดกิจกรรมตาม

ตัวชี้วัดของสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยใช้วิธีการของลูกเสือ (Scout Method) เพื่อป้องกันนักเรียนไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข นักเรียนใช้ระบบหมู่หรือคณะกรรมการในการร่วมกันดูแลเพื่อนในระดับชั้นเรียน รู้จักการปฏิเสธ การหลีกเลี่ยง นักเรียนจะได้รับความรู้จากวิทยากรภายนอก จากการศึกษาด้วยระบบหมู่ การลงมือปฏิบัติ การร่วมกันรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในชุมชน ซึ่งนักเรียนจะได้ทั้งทักษะชีวิตและทักษะความรู้ สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 2

***กิจกรรมวันสำคัญชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์** เป็นกิจกรรมที่ดำเนินงานตามพิธีการในวันสำคัญ การให้ความรู้ความเข้าใจในพิธีการทางชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้ความรู้ประวัติความเป็นมาอย่างถ่องแท้ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของไทย สร้างความตระหนัก มีการกำกับติดตามและการประเมินผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 1

***กิจกรรมลูกเสือคุณธรรม** เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนโดยมีการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และนักเรียนแต่ละระดับชั้นจะกำหนดคุณธรรมปฏิบัติเป็นโครงการคุณธรรมของห้องเรียนตนเอง มีการกำกับติดตามโดยครูประจำชั้น และวัดผลประเมินผลโดยครูประจำชั้น สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 2

ขั้นตอน N=Network (ภาคีเครือข่าย) มีการประสานงานร่วมกันกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสถานศึกษา ร่วมกันให้การสนับสนุนในด้านปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นสำเร็จผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลรังกาใหญ่ สถานีตำรวจภูธรพิมาย ศูนย์เสมารักษ์อำเภอพิมาย สมาคมกำนันและผู้ใหญ่บ้านตำบลรังกาใหญ่ สถานศึกษาปฏิบัติงานและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกัน

จากกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ได้มีการประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามตัวบ่งชี้หรือองค์ประกอบของพระบรมราโชบายด้านการศึกษา 4 ด้าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปรากฏผลดังนี้

แบบสรุปผลการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้

ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ

สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 114 คน ปีการศึกษา 2566 (ปีงบประมาณ 2567)

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ตารางที่ 5 ลูกเสือจิตอาสาพระราชทานในสถานศึกษามีพฤติกรรมด้านจิตอาสา อยู่ในระดับดีเยี่ยม

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			เฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
		3	2	1		
1.มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง						
ปฏิบัติตนได้เหมาะสมตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	1.ยืนตรงเคารพธงชาติ	100 87.72	14 12.28	0	2.88	ดีเยี่ยม
	2.ร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถือ	100 87.72	14 12.28	0	2.88	ดีเยี่ยม
	3.ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	114 100	0	0	3.00	ดีเยี่ยม
	4.แสดงความรักต่อบุคคลในครอบครัว	105 92.11	9 7.89	0	2.92	ดีเยี่ยม
รวม		419 91.89	37 8.11	0	2.92	ดีเยี่ยม

2.มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม						
ปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม	1.ไม่นำของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	95 83.33	19 16.67	0	2.83	ดีเยี่ยม
	2.ไม่ลอกการบ้าน	92 80.70	22 19.30	0	2.81	ดีเยี่ยม
	3.ทำตามข้อตกลงของชั้นเรียน	96 84.21	18 15.79	0	2.84	ดีเยี่ยม
	4.ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	95 83.33	19 16.67	0	2.83	ดีเยี่ยม
	5.พูดความจริงไม่โกหก	100 87.72	14 12.28	0	2.88	ดีเยี่ยม
	6.ไม่ทำลายสิ่งของส่วนรวม	107 93.86	7 6.14	0	2.94	ดีเยี่ยม
	7.ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	107 93.86	7 6.14	0	2.94	ดีเยี่ยม
	8.ช่วยดูแลรักษารรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	100 87.72	14 12.28	0	2.88	ดีเยี่ยม
รวม		792 86.84	120 13.16	0	2.87	ดีเยี่ยม
3.มีงานทำ มีอาชีพ						
ขยันอดทนและทำงานจนสำเร็จ	1.ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีความสุข	107 93.86	7 6.14	0	2.94	ดีเยี่ยม
	2.มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	103 90.35	11 9.65	0	2.90	ดีเยี่ยม
	3.ตั้งใจ จดจ่อในงานที่ทำ	101 88.60	13 11.40	0	2.89	ดีเยี่ยม
	4.ทำงานจนสำเร็จ	107 93.86	7 6.14	0	2.94	ดีเยี่ยม
รวม		418 91.67	38 8.33	0	2.92	ดีเยี่ยม
4.เป็นพลเมืองที่ดี						
ทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดีด้วย	1.มีความรับผิดชอบต่องานตนเอง	100 87.72	14 12.28	0	2.88	ดีเยี่ยม
	2.รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม	106 92.98	8 7.02	0	2.93	ดีเยี่ยม
	3.ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	104	10	0	2.91	ดีเยี่ยม

ความเต็มใจ		91.23	8.77			
	4.มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน	108	6	0	2.95	ดีเยี่ยม
		94.74	5.26			
รวม		418	38	0	2.92	ดีเยี่ยม
		91.67	8.33			

เกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ

ระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง

ระดับคะแนน 3 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 2.01 -3.00 หมายถึง ระดับคุณภาพดีเยี่ยม
 ระดับคะแนน 2 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.01-2.00 หมายถึง ระดับคุณภาพดี
 ระดับคะแนน 1 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.00 หมายถึง ระดับผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 5 แบบสรุปผลการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 114 คน ปีการศึกษา 2566 (ปีงบประมาณ 2567) โดยครูประจำชั้น มีผลการประเมินแยกออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1.มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง จากการทำนงนโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 4 กิจกรรม ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ การใช้วิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติ มีการกำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ **พบว่า** โครงการ กิจกรรมที่กำหนดในกระบวนการของ V-PAN ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 114 คน มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ย 2.92 มีพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงและตามลำดับ คือ พฤติกรรมร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ แสดงความรักต่อบุคคลในครอบครัว ยินตรงเคารพธงชาติและร่วมกิจกรรมในศาสนาที่ตนนับถือ

2.พื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม จากการทำนงนโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 4 กิจกรรม ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ การใช้วิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติ มีการกำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ **พบว่า** โครงการ กิจกรรมที่กำหนดในกระบวนการของ V-PAN ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 114 คน มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ย 2.87 มีพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงและตามลำดับ คือ ไม่ทำลายสิ่งของส่วนรวม/ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์/พูดความจริง ไม่โกหก/ช่วยเหลือรักษาราชการและสิ่งแวดล้อม

3.มีงานทำ มีอาชีพ จากการทำนงนโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์โดยจัดกิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก **“หัวเตี๊ยะ หัวเต็น เดินดู ของดีบ้านพุทรา Rally”** ดำเนินกิจกรรมด้วยการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับวัย ศึกษาเรียนรู้อาชีพในท้องถิ่นของตนเอง การทำพวงพุดดอกไม้จันทร์ การปลูกเตยหอม ตะกร้าเถาวัลย์ แล้วนำมาฝึกทักษะอาชีพ ในชุมชนสอดสร้อยมาลา นักเรียนได้ร่วมกันฝึกทักษะการทำดอกไม้จันทร์ ประกอบเป็นพวงพุด โรงเรียนนำไปร่วมกิจกรรมอวมงคลของชุมชนได้ สร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนรู้จักประหยัดและมัธยัสถ์ สามารถนำไปต่อยอดสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ด้านที่ 3 ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

การใช้วิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติ มีการกำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ **พบว่า** กิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก “หัวเตี๊ยะ หัวเต็น เต็นตุ๋ ข้องดีบ้านพุทรา Rally” ในกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่กำหนดในกระบวนการของ V-PAN ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 114 คน มีคุณลักษณะสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการมีงานทำ มีอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ย 2.92 มีพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงและตามลำดับ คือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีความสุข /ทำงานจนสำเร็จ/มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

4.เป็นพลเมืองที่ดี จากการดำเนินงานโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 4 กิจกรรม ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ การใช้วิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติ มีการกำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ **พบว่า** โครงการ กิจกรรมที่กำหนดในกระบวนการของ V-PAN ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 114 คน มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ย 2.92 มีพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงและตามลำดับ คือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน/รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม/ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

แบบสรุปผลการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้

ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10สู่การปฏิบัติ

สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 126 คน ปีการศึกษา 2566 (ปีงบประมาณ 2567)

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ตารางที่ 6 ลูกเสือจิตอาสาพระราชทานในสถานศึกษามีพฤติกรรมด้านจิตอาสา อยู่ในระดับดีเยี่ยม

ตัวบ่งชี้	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
		3	2	1		
1.มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง						
ปฏิบัติ ตนได้ เหมาะสม ตาม ทัศนคติ ที่ถูกต้อง ต่อ บ้านเมือง	1.ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ	100 79.37	26 20.63		2.79	ดีเยี่ยม
	2.อธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง	97 76.98	29 23.02		2.77	ดีเยี่ยม
	3.มีความภาคภูมิใจในการเป็นไทย	107 84.92	19 15.08		2.85	ดีเยี่ยม
	4.มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางศาสนาที่โรงเรียน จัดขึ้น	120 95.24	6 4.76		2.95	ดีเยี่ยม
	5.ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ	103 81.75	23 18.25		2.82	ดีเยี่ยม
	6.เป็นแบบอย่างศาสนิกชนที่ดี	107 84.92	19 15.08		2.85	ดีเยี่ยม
	7.มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น	118 93.65	8 6.35		2.94	ดีเยี่ยม
	8.แสดงความชื่นชมต่อพระราชนิพนธ์กิจพระปรีชา ความสามารถของพระมหากษัตริย์	120 95.24	6 4.76		2.95	ดีเยี่ยม
	9.มีน้ำใจ ช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อต่อสมาชิกในชุมชน และสังคม	119 94.44	7 5.56		2.94	ดีเยี่ยม
	10.ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียน	111 88.10	15 11.90		2.88	ดีเยี่ยม
	11.เป็นแบบอย่างและสามารถเสนอแนะในการปฏิบัติ ตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	94 74.60	33 25.24		2.76	ดีเยี่ยม
รวม		1196 86.29	190 13.71		2.86	ดีเยี่ยม

2.มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม						
ปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม	1.ไม่นำของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	115 91.27	11 8.73		2.91	ดีเยี่ยม
	2.ไม่ทุจริตการสอบ	109 86.51	17 13.49		2.87	ดีเยี่ยม
	3.ไม่พูดโกหก	116 92.06	10 7.94		2.92	ดีเยี่ยม
	4.ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน	107 84.92	19 15.08		2.85	ดีเยี่ยม
	5.ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	104 82.54	22 17.46		2.83	ดีเยี่ยม
	6.ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	117 92.86	9 7.14		2.93	ดีเยี่ยม
	7.ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอบายมุข	121 96.03	5 3.97		2.96	ดีเยี่ยม
	8.ไม่มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว	126 100	0		3.00	ดีเยี่ยม
	9.ไม่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท	91 72.22	35 27.78		2.72	ดีเยี่ยม
	10.ช่วยดูแลรักษาราชการและสิ่งแวดล้อม	107 84.92	19 15.08		2.85	ดีเยี่ยม
	11.มีเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	117 92.86	9 7.14		2.93	ดีเยี่ยม
	12.แนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม	109 86.51	17 13.49		2.87	ดีเยี่ยม
รวม		1339 88.56	173 11.44		2.89	ดีเยี่ยม
3.มีงานทำ มีอาชีพ						
รักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงานจนสำเร็จ ทำงานเป็นและ	1.ตั้งใจและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ	100 79.37	26 20.63		2.79	ดีเยี่ยม
	2.แก้ปัญหาและอุปสรรคการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย	119 94.44	7 5.56		2.94	ดีเยี่ยม
	3.วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและสามารถทำงานเป็นทีมได้	105 83.33	21 16.67		2.83	ดีเยี่ยม
	4.ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	111 88.10	15 11.90		2.88	ดีเยี่ยม

สามารถ เลี้ยง ตนเอง และ ครอบครัว ได้	5.นำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	97 76.98	29 23.02		2.77	ดีเยี่ยม
	6.ปฏิบัติงานอาชีพที่ตนสนใจได้	114 90.48	12 9.52		2.90	ดีเยี่ยม
	7.สามารถหารายได้ให้กับตนเองและครอบครัวจาก งานอาชีพได้	87 69.05	39 30.95		2.69	ดีเยี่ยม
	8.แนะนำหรือเป็นผู้นำในการสร้างอาชีพได้	90 71.43	36 28.57		2.71	ดีเยี่ยม
รวม		823 81.68	185 18.35		2.82	ดีเยี่ยม
4.เป็นพลเมืองที่ดี						
เป็นผู้นำ ในการ ปฏิบัติตน เป็น พลเมืองที่ ดีของ สังคม	1.มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง	108 85.71	18 14.29		2.86	ดีเยี่ยม
	2.รับผิดชอบต่องานของส่วนรวม	111 88.10	15 11.90		2.88	ดีเยี่ยม
	3.ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	118 93.65	8 6.35		2.94	ดีเยี่ยม
	4.มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	120 95.24	6 4.76		2.95	ดีเยี่ยม
	5.ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก	112 88.89	14 11.11		2.89	ดีเยี่ยม
	6.รับผิดชอบต่อภาระกิจของตนเอง	105 83.33	21 16.67		2.83	ดีเยี่ยม
	7.มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม	112 88.89	14 11.11		2.89	ดีเยี่ยม
	8.เป็นผู้นำในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม	97 76.98	29 23.02		2.77	ดีเยี่ยม
รวม		883 87.60	125 12.40		2.88	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 6 แบบสรุปผลการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 126 คน ปีการศึกษา 2566 (ปีงบประมาณ 2567) โดยครูประจำชั้น มีผลการประเมินแยกออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1.มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง จากการดำเนินงานโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 4 กิจกรรม ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ การใช้วิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติ มีการกำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ พบว่า โครงการ กิจกรรมที่

กำหนดในกระบวนการของ V-PAN ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 126 คน มีทัศนคติถูกต้องต่อบ้านเมืองโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ย 2.86 มีพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงและตามลำดับ คือ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น / แสดงความชื่นชมต่อพระราชกรณียกิจ พระปรีชาความสามารถของพระมหากษัตริย์/ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น และมีน้ำใจ ช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อต่อสมาชิกในชุมชนและสังคม

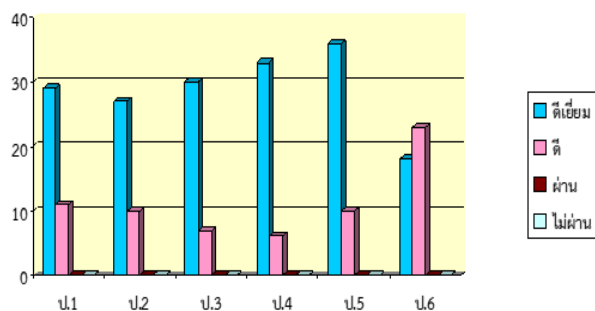
2.พื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม จากการดำเนินงานโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 4 กิจกรรม ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ การใช้วิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติ มีการกำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ พบว่า โครงการ กิจกรรมที่กำหนดในกระบวนการของ V-PAN ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 126 คน มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ย 2.89 มีพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงและตามลำดับ คือ ไม่มีพฤติกรรมเชิงชั่วช้า/ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอบายมุข/มีเมตตา กรุณาต่อผู้อื่นและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

3.มีงานทำ มีอาชีพ จากการดำเนินงานโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์โดยจัดกิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก “หัวเตี๊ยะ หัวเตี๊น เดินดู ข่งดีบ้านพุทรา Rally” ดำเนินกิจกรรมด้วยการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับวัย ศึกษาเรียนรู้อาชีพในท้องถิ่นของตนเอง การทำพวงหรีดดอกไม้จันทร์ การปลูกเตยหอม ตะกร้าเถาวัลย์ แล้วนำมาฝึกทักษะอาชีพ ในชุมชนสอดสร้อยมาลา นักเรียนได้ร่วมกันฝึกทักษะการทำดอกไม้จันทร์ ประกอบเป็นพวงหรีด โรงเรียนนำไปร่วมกิจกรรมอวมงคลของชุมชนได้ สร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนรู้จักประหยัดและมัธยัสถ์ สามารถนำไปต่อยอดสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ สอดคล้องกับพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา ด้านที่ 3 ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ การใช้วิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติ มีการกำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ พบว่า กิจกรรมลูกเสือกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายนอก “หัวเตี๊ยะ หัวเตี๊น เดินดู ข่งดีบ้านพุทรา Rally” ในกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่กำหนดในกระบวนการของ V-PAN ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 126 คน มีคุณลักษณะสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการทำงาน มีอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ย 2.86 มีพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงและตามลำดับ คือ แก้ปัญหาและอุปสรรคการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมาย/ ปฏิบัติงานอาชีพที่ตนสนใจได้และใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

4.เป็นพลเมืองที่ดี จากการดำเนินงานโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 4 กิจกรรม ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ การใช้วิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือในการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก จัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติ มีการกำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ พบว่า โครงการ กิจกรรมที่กำหนดในกระบวนการของ V-PAN ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 126 คน มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ย 2.88 มีพฤติกรรมที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงและตามลำดับ คือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน/ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนและมีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม

ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2566

ระดับชั้น	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน				รวม
	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
ป.1/1	20	1	0	0	21
ป.1/2	9	10	0	0	19
ป.2	27	10	0	0	37
ป.3/1	18	1	0	0	19
ป.3/2	12	6	0	0	18
ป.4/1	17	5	0	0	22
ป.4/2	16	1	0	0	17
ป.5/1	19	5	0	0	24
ป.5/2	17	5	0	0	22
ป.6/1	12	9	0	0	21
ป.6/2	6	14	0	0	20
รวม	173	67	0	0	240
ค่าเฉลี่ย	15.73	6.09	0	0	100.00
ร้อยละ	72.08	27.92	0	0	100.00

จากการดำเนินงานส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดลของโรงเรียนบ้านพุทรา ปีการศึกษา 2566 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับสถานศึกษา มีพัฒนาการที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2565 นั้นไม่ปรากฏนักเรียนอยู่ในระดับผ่าน นักเรียนจะอยู่ในเกณฑ์การประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 72.08 และระดับดี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 27.92 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานตามกระบวนการ ขั้นตอนส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล ของโรงเรียนบ้านพุทรา ปีการศึกษา 2566 บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

- 1.นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ร้อยละ 100
- 2.โรงเรียนบ้านพุทรา มีแนวทางการดำเนินงาน มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย ในการน้อมนำพระราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ร้อยละ 100
- 3.ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านพุทรา มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี สามารถสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ร้อยละ 100

การเผยแพร่การดำเนินผ่านช่องทางต่าง ๆ

1. การเผยแพร่การดำเนินผ่านทาง Facebook page โรงเรียน โดยเผยแพร่กิจกรรมตลอดปีการศึกษา

การเผยแพร่ผลงานส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทผ่าน Facebook และวารสารโรงเรียน

2. การเผยแพร่ผลงานผ่านตลาดนัดวิชาการ (OPEN HOUSE)

ภาพโรงเรียนบ้านพุทราเผยแพร่ผลงานส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทผ่านตลาดนัดวิชาการ

3. การเผยแพร่ผลงานผ่าน You Tube

การพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนครูอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนบ้านพุทราดำเนินการบริหารจัดการศึกษาใช้การบูรณาการในหลากหลายรูปแบบตามสภาวะบริบทของโรงเรียนให้เหมาะสม และที่เน้นคือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ภาครีเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน มีการประชุมวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน นักเรียนและคณะครู เพื่อนำมากำหนดเป็นแผนงาน นโยบายของโรงเรียนในการส่งเสริมและพัฒนาตามความต้องการ ความถนัดและความเหมาะสม รวมถึงให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและแผนงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีสู่สังคม ชุมชน โดยเริ่มจากสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจกับคณะครูที่จะทำหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนได้ตรงเป้าประสงค์ ดังนั้นโรงเรียนจึงมีทั้งการประชุม PLC กันระหว่างผู้บริหารและคณะครู การจัดทำแผนพัฒนาตนเองของครู การจัดทำ PA การวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์หัวข้อวัดพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 การจัดทำกำหนดการสอน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การบูรณาการกับวิธีการทางลูกเสือ มวลกิจกรรมลูกเสือ ลงสู่การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีเครื่องมือ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีการสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานกิจกรรม มีการนิเทศกำกับติดตามและส่งเสริมและพัฒนาคณะครูในการเข้ารับการอบรม สัมมนาวิชาการ ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานของตนเองในเวทีวิชาการต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมครูและผู้บริหารเข้ารับการฝึกอบรมวุฒิทางลูกเสือที่สูงขึ้น/ ส่งเสริมครูและผู้บริหารเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการทางวิชาการลูกเสือ/ การอบรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน /ส่งเสริมครูเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงาน Best Practice โรงเรียนสุจริตระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ/ ครูอบรมครูผู้ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน (พ.ส.น.) เพื่อให้ครูนำความรู้มาพัฒนานักเรียน /ครูและผู้อำนวยการเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษา ส่งเสริมทักษะวิชาการด้านภาษาไทย/เผยแพร่ผลงานส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทผ่านตลาดนัดวิชาการ (OPEN HOUSE) /เผยแพร่ผลงานการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี ส่งเสริมครูเข้าร่วมอบรมโรงเรียนสีขาวและโรงเรียนปลอดภัย ฯลฯ และการส่งผลงานเข้าประกวดเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนานักเรียน

รางวัลที่ครูได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตนเอง

- 1.ผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านพุทรา เป็นวิทยากรในการให้การอบรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน
- 2.โรงเรียนบ้านพุทรา มีเครือข่ายในการดำเนินงานลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน
- 3.โรงเรียนบ้านพุทรา ได้รับการยกย่องเป็น Best Practice ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ตามคำปฏิญาณของลูกเสือ “ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ” เนื่องใน “วันสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า” ประจำปี 2566
- 4.โรงเรียนบ้านพุทรา ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณธรรม 3 ดาว
- 5.โรงเรียนบ้านพุทรา ผ่านเกณฑ์การประเมินโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ ปีงบประมาณ 2566
- 6.นางสาวสายรุ้ง ไหมกลาง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพุทรา ได้รับการคัดเลือกผู้บริหาร ผู้สอน และผู้สนับสนุน กิจกรรมลูกเสือดีเด่น ประเภท ผู้บริหาร ประจำปี 2566 จากสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ วันที่ 8 กันยายน 2566
- 7.นางสาวสายรุ้ง ไหมกลาง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพุทรา ได้รับคัดเลือก เป็นบุคลากรทางการลูกเสือดีเด่น ประเภท ผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือ จากสมาคมภาครีเครือข่ายสโมสรลูกเสือไทยและสมาคมสโมสรวิทยาลูกเสือ สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 8 (สำนักงานศึกษาธิการภาค 13) วันที่ 1 กรกฎาคม 2566
- 8.นางสาวสายรุ้ง ไหมกลาง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพุทราและนายพงษ์สวัสดิ์ อุประ ครู คศ.1 ได้รับ

รางวัลเสมา ป.ป.ส. โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข ดีเด่น ระดับเงิน ปีการศึกษา 2565 วันที่ 26 มิถุนายน 2566

9.นางสุธินี วัชรพาณิชย์ ครู คศ.2 โรงเรียนบ้านพุทรา ได้รับการยกย่องด้านการบำเพ็ญประโยชน์ตาม คำปฏิญาณของลูกเสือ “ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ” เนื่องใน “วันสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า” ประจำปี2566

10.นักเรียนและครูผู้ฝึกสอนได้รับรางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ระดับเขตพื้นที่ สพป.นครราชสีมา เขต 7 จำนวน 5 กิจกรรม

การพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนนักเรียน

จุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียนบ้านพุทราเน้นไปที่คุณภาพของนักเรียนในการเป็นคนดี คนเก่ง มีทักษะชีวิต ทักษะวิชาการและทักษะอาชีพ ที่จะนำไปใช้ต่อยอดหรือในการศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นตามความถนัด ความสนใจของนักเรียน เมื่อคณะครูได้รับการส่งเสริมและพัฒนาจะนำหลักการ วิธีการ กระบวนการที่เหมาะสมมาจัด กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นนักเรียนได้คิดเป็น ทำงานเป็นและแก้ไขปัญหาเป็น สามารถคิดต่อยอดความรู้หรือสร้าง องค์ความรู้ได้ การนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาคนในหลวงรัชกาลที่ 10 ลงสู่การปฏิบัติ นักเรียนจึงจะต้องได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญ เป้าหมาย แนวปฏิบัติ กิจกรรมที่นักเรียนต้องร่วมกันปฏิบัติ โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมฐานการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่หลากหลาย สื่อการเรียนรู้ เครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียน อย่างหลากหลายและเหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน นอกจากนี้ยังมีโครงการและกิจกรรมในแผนงานของ โรงเรียนที่มาช่วยสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน เช่น กิจกรรมวันภาษาไทย กิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ กิจกรรมสวดมนต์ทุกวันศุกร์ กิจกรรมนั่งสมาธิก่อนเข้าเรียน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมการเยี่ยม บ้านนักเรียน กิจกรรมการส่งเสริมวินัยจราจร กิจกรรมกีฬา ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการลงไปรายวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งจะพบว่าเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมอย่างหลากหลายและรูปแบบกิจกรรมที่ แตกต่างกันไปและมีความต่อเนื่องของการดำเนินการ การติดตามดูแลนักเรียนของครูประจำชั้น จนนักเรียนมี พฤติกรรมที่สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาคนในหลวงรัชกาลที่ 10 โรงเรียนมีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน อย่างต่อเนื่องดังนี้

1.ทุกห้องเรียนโรงเรียนบ้านพุทราระดับชั้นป.1-6 ได้รับรางวัลห้องเรียนสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข ตลอดปีการศึกษา 2566

2.นักเรียนแกนนำโรงเรียนปลอดภัยได้เข้ารับการอบรมความรู้ ความเข้าใจและแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรม ป้องกันเพื่อนให้ห่างไกลบุหรี่ไฟฟ้าและบุหรี่ในสถานศึกษา

3.นักเรียนได้รับการพัฒนาความเป็นพลเมืองดีด้วยโครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน ลูกเสือประเภทสามัญ ชั้น ป.4-6 ปีการศึกษา 2566 และปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสาด้วยความสมัครใจ เต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

4.นักเรียนที่เป็นตัวแทนเข้าแข่งขันประกวด ได้รับรางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรม นักเรียน ครั้งที่ 71 ระดับเขตพื้นที่ สพป.นครราชสีมา เขต 7 จำนวน 5 กิจกรรม

ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรค

การส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปแบบ V-PAN โมเดล ของโรงเรียนบ้านพุทรา ปีการศึกษา 2566 นอกจากโรงเรียนแล้วผู้ปกครองนักเรียนจะต้องให้ความสนใจใฝ่ต่อนักเรียนและการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เป็นนิสัย บางครั้งเด็กบางส่วนถูกละเลยด้วยปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัว

ข้อเสนอแนะ

- 1.การดำเนินงานส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนสู่สังคม ผู้ดำเนินกิจกรรมอาจจะต้องใช้เวลาต่อเนื่องในการที่นักเรียนจะมีการแสดงพฤติกรรมที่ดีและนักเรียนต้องมีความเข้าใจ มีทัศนคติที่ถูกต้องและรักศรัทธาในตัวครูที่เป็นต้นแบบและกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ เราให้นักเรียนอยากเรียนรู้และปฏิบัติโดยการเสริมแรงบวก
- 2.นักเรียนที่ยังคงมีปัญหาในด้านต่าง ๆ ครูผู้สอนจะต้องคอยให้ความใส่ใจและดูแล ช่วยเหลือให้นักเรียนมีความพร้อมเปิดใจที่จะร่วมกิจกรรม อาจจะใช้เพื่อนในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีและครูประจำชั้นต้องสังเกตพฤติกรรมนักเรียนให้ต่อเนื่องและให้นักเรียนไว้วางใจในการรับความช่วยเหลือหรือถ้าที่จะเปิดใจกับครู

ภาคผนวก

โครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและภาคีเครือข่าย

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

โรงเรียนบ้านพุทรา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ